

HAJDUSÁG

ELŐPIZETÉSI ÁRA:

NYELVEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 3 PENGŐ
Egyes szám ára hétéves 12 fillér. Vándor 20 fillér

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, JÓZSEF KIR. HERCEG U. 10
Szerkesztőség T. 3-47. • Kiadóhivatal T. 3-48

Mire való a francia kultusz?

(In.) Azt beszéljük a franciákról, hogy a *felületesség* és *udvariasság* terén övék a világbajnokság dicsősége. Az előbbi ugyan nem vonjuk kétségbe, de az udvariasságban már nem tudunk hinni, mert alig mulik el nap, hogy Claude Farrère-től a politizáló parfüm-gyárosig és a párizsi tudósoktól a könnyelmű revue-lapokig egy-két „szellemóriás” meg ne rugdossná a magyar kultúra beszületését. Egyszer Clemenceau sorozza országunkat a balkáni államok közé, máskor Claude Farrère nevezi ezeréves történetünket cseh területen véghezvitt idegen megszállásnak. Tegnap még Coty ur büzbombáiban gyönyörködöttünk, ma pedig Maillot akadémikus hirdeti rólunk, hogy a magyar nyelv *balkáni zagyalék* és *nines irodalmunknak külföldi presztízse*... És hogy ez nem holmi egyéni akció, hanem a *felületes* és *udvariatlan* francia szellem megrogzított véleménye, azt már Aszalay József, a párizsi statisztikai társaság tagja is megírta 1858-ban:

„Egy francia többek közt ezt írta rólunk: Van Magyarhonban egy neme a vadlósoknak, une race délicieuse! melynek magyar neve: Vörspán. És ismét: Tokaj környékén van egy szintoly jó bortermő hely: a Maszlasz. Néhány szakitudást kivéve, a szász, porosz és német nyelvet egymástól különböző más-más nyelvnek, a görögöt mahumedanusoknak, a cigányt escheknek tartják a franciák; sokakkal el lehet hitetni, hogy a Pont-Euxin egyik íve beszakadt. Egy különben mívelt francia kérdé tőlem: „Lehet-e írni magyar nyelven?”

Maillot urat a *művelt franciától* hetven év választja el, de a „tudományos tevédség” Petőfi, Madách és Jókai fordításai épuj nem tudták elosztani, akár a Magyarországon véghezvitt francia kultusz, melyől a hazafias szándékot nem lehet elvitatni, de mégis a francia nemzetnek használ és éppen a *trianoni* Magyarországon csinál tulhajtott propagandát a Balkánnal szövetkező párizsi kulturának.

Ennek köszönhető, hogy a Coty-parfümös olvasóközönsége, mely a magyar irodalmat csak középiskolai leckékből ismeri, kívülről tudja a francia literaturát. A Mikszáth-regénynek jubileumi kiadása már tizenötöve kiment a forgalomból, de Anatole France kétféle magyar kiadást ért meg Mikszáth halála óta. Könyvtárainkból hiányoznak a nemzeti klasszikusok, de Balzactól Zoláig s Dumástól Hugóig három *polédiszkötéses* mű hemzseg a szekrényünkben. Coppée költszetét és Baudelaire nagyságát magyar folyóiratok magyarazzák, de hogy a rokokó-költészet legnagyobb *világ-óriását* Csokonainak hívták: erről csak *elvéve* értesülünk. Fáy András-Körünk még nincsen, de van egy országgraszoló Lafontaine-Társaságunk! Sorozatos előadásokat rendezünk a francia pásztorköltészet tiszteletére, de a magyar folklorizmusnak még egyetemi tanszéke sincsen. Az erdélyi színészek pesti előadásán 40 jegy kél el a „Csikós” röprize alkalmából, de a „Cyrano” századik előadását kulturünneppé

léptette elő a Nemzeti Színház. Moliéretől egészen a legjobb Farréregényig és Flauberttől egészen Pierre Loti-ig, vagy továbbmenve a Marguerite-ponyváig nincsen francia munka, mely ismeretlen a magyarországi könyvpiacra, azt azontban, hogy a magyar irodalomból milyen műveket fordítanak le francia nyelvre, senki se tartja számon... Miért is tartaná? Hiszen mindenki tudja, hogy Arany költészete „nem képes érvényesülni” (!) idegen nyelven, hogy klasszikusaink át vannak szöve fordításra nem alkalmas (!) nemzeti vonatkozással... Azt is tudja mindenki, hogy Prohászka-könyv még nincsen a francia könyvpiacra, de a „Renan demondé” összes műveit most adta ki egy pesti cég tíz kötetben és merített papíron, fölényesen és habos brokátban.

Maillot ur szerint „presztizs nélküli balkáni nyelven...”

Egyszóval folyik a francia kultusz a kiadók részéről üzletszerűleg, mások részéről tiszteletreméltó hazafiúi buzgalommal. Mert például a Lafontaine Társaságtól nem vitatjuk el a nemzeti jóindulatot, önzetlen minnkát és azt a buzgóságot, melyvel a *francia-pártoló* magyar kulturát Trianon környékén becsültté akarja tenni. Am a szomorú eredmények arról tanuskodnak, hogy *kárba veszett és hiábavaló* minden itthoni fáradozás. A *francia közvéleményből nem lesz szalonna*. A Coty-pártóban ugyanaz a francia tudomány illatozik, mint amilyen penetréns Coty-szag terjeng a francia tudományban. A Maillot-féle akadémikus tudósok sohasem fogják megérteni, hogy ebben a lesajnált Magyar-

országban már másfél évszázad óta olyan *szépséges nyelven dicsödtik* a franciákat, melynek ereje, fonséges muzsikája, gazdagsága és klasszikus ritmusa nemcsak a franciák, hanem a görögök, sőt még a latinok nyelvét is felülmulja. Nem fogják megérteni, hogy a magyar tudomány, irodalom és művészet nemcsak önmaga erős, de felöleli a nagyvilág egész kulturáját s a földkerekség egyetlen nemzete sem tett annyit a *francia zene* és *francia irodalom* népszerűsítéséért, mint éppen a magyar.

Bocsánatot kérünk a „balkáni” udvariasságért, de Monsieur Maillot és Társai megérdemelnek, hogy a magyar fordítású francia könyveket egyenként vágjuk a fejükhöz... Mert így talán még ők is megértenék, hogy mit ér a magyar kultúra presztízse.

Bethlen miniszterelnök a Házban bejelentette a kartellek ellenőrzését és a vámtarifa revízióját

Fábián a numerus clausus miatt újra a külfölddel fenyegetőzik Interpellációs nap a Házban

Budapest, április 10.

A képviselőház szerdai ülését 10 órakor nyitotta meg az elnök. Elvitták a közigazgatási reform részletes tárgyalását. A második szakaszhoz Farkas István szölt hozzá, majd Fábián Béla a demokrata párt nevében terjeszti elő indítványát, amely szintén a titkos választást ajánlja proporcionális rendszer alapján ugyanugy, mint a budapesti törvényhatóságban érvényesült. Majd beszédét így folytatja:

— Mi, akik külföldön járunk... Scitovszky Béla belügyminiszter: Mi is járunk!

Fábián: Mindig azt halljuk, hogy Magyarországnak két óriási hibája van, a nyilvános szavazás és a numerus clausus. (Zaj az egységspártón.) Ez a rendszer árt a revízióknak. Scitovszky Béla belügyminiszter a fejét csóválja.

Fábián: A miniszterelnök ur cikket írt husvét alkalmából az egyik bécsi lapba, amelyben védekezik a reakció vádjá ellen.

Scitovszky Béla belügyminiszter: De nem a revízióval kapcsolatban. (Nagy zaj az ellenzéken.)

Peidl Gyula: A külföld előtt szégyenlik magukat.

Scitovszky Béla belügyminiszter: Nem azért vagyunk itt, hogy a külföldnek tetszelegjünk.

„Verjék meg egymást!”

A következő szónok Gál Jenő, aki szerint helytelen, hogy a felekezetek mint ilyenek kapjanak képviselőket a közgyűlésben.

Fábián Béla: Láttuk tegnap. A katolikusok és reformátusok már megint veszekszenek.

Malasics Géza: Jól teszik. Csak veszekedjenek. Fognak azok még jobban is verekedni. Verjék egymást. (Nagy zaj.)

Wolff Károly a virilizmus túltengése ellen

Strausz István a Buday-féle indítványt tette magáévá, hangoztatva,

hogy a demokratikus haladástól való elzárásnak Csonkamagyarországnak adja meg az árát.

Hegymegi Kiss Pál indítványa az kívánja, hogy a legtöbb adófizetők a bizottsági tagok egy ötöd részét, az összes választók pedig a bizottsági tagok háromötöd részét válasszák.

Propper Farkas indítványához csatlakozik. Wolff Károly alkotmányjogi szempontból nézve a kérdést, megjegyzi, hogy a szakasz visszaesést jelent. A virilizmust nem kívánja teljesen kiküszöbölni, hiszen végeredményben az érdekképviselet ez is, a vagyoncenzus alapján, de nem helyes azt, hogy a virilizmus túlteng. A Buday-féle indítványt fogadja el.

Kommunista magyar munkásokat utasítottak ki Törökországból

Ezután áttértek az interpellációkra, melyek során többek között Malasics Géza mondta el interpellációját a külügyminiszterhez, a Törökországban élő magyar munkások öldöztetése tárgyában. A török rendőrség állítólag egy feljelentés

Mindent megdrágítanak a kartellek

Héjj Imre a balatoni gyorsmotorjártatok megszüntetése tárgyában interpellált a kereskedelmi miniszterhez, aki megnyugtató választ adott.

Sándor Pál erjesztett elő ezután két interpellációt, amelyekben a kartellek működésével, megrendszabályozásával, s ezzel kapcsolatban a vámtarifa megváltoztatásával foglalkozott. Beszédében egész sorát olvasta fel a statisztikai adatoknak a kartellek gazdasági politikájáról. Ezek alapján kimutatta, hogy a szén árak 100 százalékkal magasabbak, mint békében voltak, holott most a termelési költség jóval alacsonyabb és maga a széntermelés is nagyobb, mint a múltban. Ezt az államnak túlnie nem szabad. A magyarországi vasgyárak a düsseldorfi vasművek

alapián nagyszámu magyar munkást tartóztatott le, kommunista üzelmek miatt. A munkások büne tulajdonképpen csak az volt, hogy kommunista lapot olvastak. A magyar követ intervenciót a munkások érdekében. A munkások nagyrésze hetekig tartó fogvatartás után különböző országokban szedték el.

Walkó külügyminiszter válaszában hangsúlyozta, hogy a török állam sem türi a kommunista propagandát. Másfél évvel ezelőtt kommunista gyanu üzelmek miatt vizsgálat indult meg, amelynek folyamán kb. 110 magyar tartóztatott le. A követség közbenjárására hatvanat szabadon bocsátottak, 44-et pedig az eljárás lefolytatása után kitasítottak. Hangsúlyozta a miniszter, hogy a követség minden esetben a legnagyobb lelkiismeretességgel járt el, amikor a magyar ügyről van szó, az eljárást azonban a török és a nemzetközi szabályok írják elő. Nem állhat fenn a gyanu, hogy a feljelentést a követség környezetéből követte el valaki.

A miniszterelnök a kartell-kérdésről

Bethlen miniszterelnök: A kormány eddig sem volt tétlen ezen a téren. 1926-ban egy minisztertanácsi határozat következtében utasította az igazságügyminisztert, gyűjtse össze a külföldi törvényhozások idevonatkozó anyagát s készítse el a kartell-törvényt. Az utasítás első ré-

széncik eleget is tettek. Hogy a második részének nem sikerült eleget tenni, annak oka az, hogy pénzügyi helyreállításunk révén most fontosabb kérdésekkel foglalkoztunk. Ha olyan adatokat kapunk, — mondta, — amelyek szerint a kartellek működése a fennálló törvényekbe ütközik, a megtorlás nem marad el, a baj azonban az, hogy a fennálló törvényekben ez nem lehetséges.

Rothenstein Mór: A mai törvények mindent megengednek!

Bethlen István gróf: Kartellek vannak, léteznek nemcsak nálunk, hanem máshol is és kell is, hogy a mai gazdasági rendben létezzenek. Gazdasági élet a tőke és az ipar koncentrációjára törekszik. A kartellek ennek a koncentrációnak előkészítői s meri állítani, hogy nem is a legrosszabbak.

Sor kerül a vámtarifa revíziójára

A kartellek bizonyos ellenőrzését feltétlenül szükségesnek tartja, a mennyiben a kartellekre vonatkozó törvény idekerülne, meg kellene gondolnia azt is, hogy ne rendeljék-e el a kartellek bejelentési közzétételét, mert enélkül adatgyűjtés nem is le-

hetséges. Már debreceni beszédében rámutatott arra, hogy bizonyos idők múlva elkerülhetetlenül szükséges lesz vámrendszerünk revíziója. Hozzá kell ehhez nyulnunk, mondotta Debrecenben, akkor, amikor a kereskedelmi szerződéses tárgyalásokkal elkészültünk. A német kereskedelmi szerződés megkötése előtt nem tartaná opportunusnak a kérdés megvitatását. Ennek a szerződésnek megkötése, vagy meg nem kötése megállapítása után sor kerül a vámtarifa revíziójára.

Végül hangoztatta a miniszterelnök, hogy a kartellek ellenőrzését szükségesnek tartja a kormány s ebből kifolyólag törvényjavaslatot készít. Nyomatékosan figyelmezteti a Házat és a közvéleményt arra, hogy amikor ilyen intézkedést tervez a kormány, ez semmiesetre sem irányul sem a tőke, sem a vállalatok ellen. Miután meg van győződve arról, hogy a magyar közgazdasági élet vezető faktorai tulnyomórészt elítélik a kartellek visszaélését, ezekkel karöltve igyekeznek a kérdést megoldásra vinni.

Az ülés 4 órakor véget ért.

Kétezer iskolát tart fent a magyar református egyház

Budapest, április 9.
(A Hajdútelep tudósítójától.)

A ref. egyetemes konvent szerdai ülésén Benedek Zsolt dr. a lelkes nyugdíjintézetéről számolt be. Sz. Kun Béla dr. az énekeskönyv-ügyi és a tankönyvügyi bizottság nevében tett javaslatot. Baltazár Dezső püspök, Döcsey Imre, dr. Kovács J. István dr. tettek jelentést ezután teológiai ügyekben. Felmerült az ülésen az a terv, hogy a *theologusokat kötelezzék tanító oklevél megszerzésére*.

Az ügynek a kultuskormányval való letárgyalására a konvent Antal Géza dr. püspököt bízta meg. A tanügyi kérdéseknél ismertették, hogy az 1927—28. évben 2 tanító- és 3 tanítónőképző, 13 polgári iskola és mintegy 2 ezer elemi iskola felett rendelkezett a ref. egyház. Majd az iskolai statisztikai adatok ismertetése következett. A programmon szereplő tárgyakat jórészt vita nélkül tárgyalta le a konvent s ezzel az ülés véget ért.

A pénzügyminiszter kijelentette, hogy a forgalmiadót nem törölheti el

Emelik az adómentes létminimumot

Budapest, április 10.
(Magyar Távirati Iroda.)

A Ház pénzügyi bizottsága szerdán délután tartott ülésén megkezdte a földadóra, a jövedelemadóra és vagyoadóra, a kereseti adóra, valamint a közadókra vonatkozó rendelkezések módosításáról szóló törvényjavaslat részletes tárgyalását.

Számos felszólalás kapcsán Wekerle pénzügyminiszter kifejtette, hogy a forgalmiadót nem tartja igazságos adónemnek, de törlését az államháztartás érdeke még nem engedi meg. A külföldön is fenntartják ezt az adómentet. Franciaország is kénytelen volt bevezetni. A kormány törekvése az, hogy a forgalmiadót enyhítse. Ez részben általánosítás útján történik a kisadózók számára igen csekélymértvű adóátalányozásával, részben pedig az adó elengedésével, mint az állatforgalmiadónál. Az adómentes létminimum emelkedését úgy kívánja megállapítani, hogy 3 gyermek után 100 pengő, 4—5—6 gyermek után 200 pengő, 6 gyermek után pedig 300 pengő legyen az emelkedés. A törvényjavaslat az összes állami nyugdíjasok kereseti adóját a háztartási nehézségekkel küzdő szegény községek segélyezési alapjába akarja beutalni.

A kereseti adó átengedése a városoknak s községeknek aránytalanul nagy kedvezményt nyújt a községekkel szemben. Addig is, amíg a

A gyulafehérvári kisebbségi határozatokat már kilenc éve szentesítették, de ma sem tartják meg

A Brassói Lapok szenzációs leleplezése

Brassó, április 10.
(Magyar Távirati Iroda.)

A Brassói Lapok leleplezést közl, amely egész Erdély társadalmában élénk feltűnést keltett. A *kisebbségek ugyanis régóta sürgetik a Maniu-kormánytól az 1918. évi gyulafehérvári határozatok végrehajtását*. A Maniu-kormány különböző kifogásokkal tért ki ez elől s ezt az okolta meg, hogy a törvény végrehajtása most nem időszerű, valamint azt sem, hogy most a parlamentet

ezzel foglalkoztassák. A Brassói Lapok leleplezi, hogy *ezelőtt kilenc évvel ezt a törvényt már szentesítették*. Az akkori kormány benyújtotta a kamarában, a kamara, majd a szenátus is elfogadta és a király aláírta az akkori miniszterelnök eljegyzésével és *így törvényerőre emelkedett*. Politikai körökben nagy feltűnést keltett ez a leleplezés, mert az eddigi kormányok és a Maniu-kormány is ezt mindaddig titokban tartotta.

Három órás sztrájk volt a járásbirósági építkezésnél

(A Hajdútelep tudósítójától.)

Szombaton a törvényszék épületével folyik az új járásbirósági palota építése. Az építkezést *Bogdányi Géza* vállalkozó és felelős építőmester vállalta s naponként mintegy 60—55 szakszervezeti munkással dolgoztat. Szerdán reggel a vállalkozó egyik gyakornokát munkába állította az építkezésnél folyó falazási munkához, mert a gyakornok, aki most végzte az építőiparisok második téli tanfolyamát, a kereskedelmi miniszter rendelete értelmében *igazoltni tartozik a harmadik évfolyamra való berakozásakor, hogy bizonyos időt gyakorlattal töltött el*. A debreceni építőmunkások szakszervezetének közbelépésére a szervezett munkások délelőtt kilenc órakor sztrájkba léptek a gyakornok munkába lépése miatt, mivel a gyakornok nem tagja a szakszervezetnek.

Ezzel szinte terrorizálni akarták a vállalkozót, hogy a gyakornokot bocsássa el. Még szerdán délelőtt fo-

lyamán a szervezet vezetősége és a vállalkozó között tárgyalás indult meg a rendőrség ipariügyi osztályán s e tárgyalások azt eredményezték, hogy *délután fél kettőkor a végleges tárgyalás befejezéséig munkába állottak az építőmunkások*.

Információink szerint a munkások megszegték a vállalkozóval szemben a kollektív szerződés hetedik pontját, mert mindaddig nem lett volna szabad sztrájkba lépniük, míg az általuk sérelmesnek vélt ügyet az iparfelügyelőség el nem intézi. Így tehát a szerda délelőtti sztrájk a munkások eléggé meggondolatlan lépése volt. A vállalkozó ugyanis a kereskedelmi miniszter rendelete értelmében köteles is a munkásoknak gyakornokot alkalmazni és a szakszervezetnek az a kifogása sem lehet itt helytálló, hogy a gyakornok nem debreceni illetőségű, mert a vállalkozó elvégre ott alkalmazza a gyakornokát, ahol építkezési munkásokat folytat.

Négy milliót fordít az állam sport-beruházásokra

Gróf Klebelsberg kultuszminiszter elnöklésével ma délután értekezlet volt a kultuszminiszteriumban, mely a sportberuházások kérdésével foglalkozott.

Gróf Klebelsberg Kunó miniszter többek közt arra, hogy az állam a testnevelési törvény megalkotása óta eltelt 8 év alatt igen sokat tett. Majd nem 80 százalékig megvalósította a törvényben megállapított program-

mot. Négy millió pengő áll rendelkezésre beruházási célokra. A törvény a városoknak s községeknek kötelezővé tette a testnevelés előmozdítását megfelelő játszótérrel, fürdők, uszodák stb. létesítésével s fenntartásával. Az állam ezzel a 4 millió pengős beruházással nem állami kötelezettségének tesz eleget, *hanem segíti ezzel a közölkéket abban, hogy törvényben előírt kötelezettségüknek megfelelhessenek*. Országos átlagban az állami támogatás a szükséges összegek *egyharmada fölé alig emelkedhet, ilyenformán tehát 12 millió pengő értékben létesíthetünk intézményeket*. Kérte a jelenlevőket, nyilatkozzanak arról, hogy mit milyen sorrendben kellene megvalósítani.

Rakovszky István három elsőrendű szükségletet lát: az első a stadion, a továbbiak a fedett uszoda, amelynek ügye meglehetősen előrehaladott stádiumban van és a téli sportpalota.

Gróf Klebelsberg közbevetve megjegyezte, hogy a stadiont esetleg nyerevénykölcsön útján lehetne megvalósítani.

Kijelentette még a miniszter a felszólalások kapcsán, hogy a sportorvosi intézményt életrevaló ideáknak tartja és megvalósíthatónak olyanformán, hogy a végzett orvosok a testnevelési főiskolán tanfolyamot végezzenek.

Kontsek-féle magvak

Évtizedek óta legjobbak
a magyar Alföldre. Kap-
hatók 16 év óta csak

Kossuth-utca 15. szám alatt!

Vigyázzon a cégre!

Kontsek Géza k. r. t.

Mitrovics Gyula előadása Budapesten

Budapest, április 10.
(A Hajdúföld tudósítójától.)

Szerda délután a magyar pszichológiai társaságban felolvasást tartott Mitrovics Gyula dr debreceni egyet. tanár, „Az esztétika és a pszichológia viszonya” címen. Előadásában kiemelte a lélektan fontosságát, az esztétikai megállapításoknál. Részteljesen fejtegette a tetszés lélektani feltételeit és az esztétikai vizsgálatok két pilléréként a filozófiai és a lélektani alapvetést domborította ki.

Ezer magyar földmunkás megy Argentiniába

Budapest, április 10.
(Magyar Távirati Iroda.)

Mint értesülünk, a közeljövőben az országos munkaközvetítő hivatal útján köze ezer földmunkás utazik Argentína északi részébe, ahol két évig vasutat fognak építeni. Megállapodás értelmében a munkafelügyelői tisztelet magyar mérnökök töltik be, tehát a munkásokkal egyelőre 10-15 mérnök is kiutazik. A munkások napi jövedelme magyar pénzben 9 pengőnek felel meg, amelyből legfeljebb 3-3,50 pengő az ételmezés költsége. A vállalat megfelelő garanciát nyújtott a munkások elhelyezése tekintetében.

ÜVEGET EVETT, MERT ÖSSZE- VESZETT AZ ANYJÁVAL

Budapest, április 10.
(Magyar Távirati Iroda.)

Szerdán délután a Ferenc József-terem összeesett egy leány, akit a mentők a Rókusba szállítottak. A kórházban kiderült, hogy a leány, akit Kovács Erzsébetnek hívnak, tegnap délután összekülönbözött anyjával, elrohant hazulról, üvegcserepeket nyelt és cél nélkül kóborolni kezdett az utcákon ma délutánig, amíg össze nem esett. A kórházban még nem sikerült kihozni a leány gyomrából az üvegcserepeket.

ANTIMILITARISTA IZGATÁSÉRT ÖT ÉVI BÖRTÖNT KAPOTT EGY PÁRISI LAPSZERKESZTŐ

Páris, április 10.
(Havas-ügynökség.)

A párisi büntetőtörvényszék XI. tanácsa tegnap öt évi börtönrre és háromezer frank pénzbírságra ítélte Denys ismert kommunista vezetőt, a La Caserne című kommunista és antimilitarista hetilap szerkesztőjét. Az államügyészség a vádat az említett kommunista lap egyik cikkére alapította, amelyben a lap a rajnai francia megszálló hadsereg iaktanyáiban uralkodó borzalmas állapotokra való hivatkozással az engedelmesség megtagadására szólította fel a katonákat.

Női kalapokban

legolcsóbb bevásárlási forrás a

Kalapiüzem

Plac-utca 9.

Vásárlásainál hivatkozzék a
Hajdúföldre!

Oláhországban az összes baloldali szakszervezeteket felosztatják Kommunista plakátokkal ragasztották tele Bukarestet

Bukarest, április 10.

A Temesvárott lezajlott kommunista zavargásokkal kapcsolatban most Bukarestben játszódtak le zavargások.

Az éjszaka a kommunisták plakátokkal ragasztották tele a várost, amelyek rácsos börtönablakot és az ablakrács mögött férfitesteket ábrázolnak, amelyekben rá lehet ismerni Főnagy kommunista vezető képére.

A plakátok általános amnesztia követelnek a most megtörtént jubileumi évforduló alkalmából. A rendőrség a plakátokat levakartatta.

Ezenkívül a kommunisták nagygyűlést hirdettek vasárnapra Bukarestben, amelyre az ország összes pártszervezeteit meghívták.

A rendőrség a nagygyűlésre nem adott engedélyt, ennek ellenére a plakátokon a kommunisták az összes pártokat Bukarestbe hívják. A plakátokat elkobozzák. Egyébként a minisztertanácsban Junján miniszter indítványozni fogja az összes baloldali szakszervezetek felosztatását. Hír szerint a kormány ehhez hozzájárult s rövidesen a parlamentben szentesítik is az erről szóló törvényt.

A békerezivió hangoztatása háborút jelent -- írja a Vecser

„Magyarországot darabokra kellett volna tépni”

Prága, április 10.

A népszövetségi unió albizottságának ama megállapításához, hogy a Kellogg-paktum elfogadása után a békeszerződések revíziójára lehetőséget csak a népszövetségi paktum nyújt, a Vecser azt írja, hogy a népszövetség uniójának ezt az interpretációját egyáltalában nem engedhetik meg azok a nemzetek, amelyek súlyos véráldozatok árán szereztek meg újra szabadságukat.

Magyarországot a történelmi igazság nevében darabokra kellett volna tépni s szétosztani a szomszéd nemzetek között, amelyeknek vérért szívták a magyarok, hogy fenntartsák haldokló fajukat. Elég volt írja a lap, — a békerezivióról szóló fecsegésből, mert a tervek hangoztatása újabb véres háborút jelent.

A mezőgazdasági fagykárak ügye a kormánypárt értekezlete előtt

Dr Gaál Mihály segítséget sürgetett Hajdúvármegye részére

Budapest, április 10.

(Magyar Távirati Iroda.)

A kormánypárt szerdán este értekezletet tartott, amelynél gróf Bethlen miniszterelnök vezetésével a kormány tagjai is résztvettek. Az értekezleten dr Gaál Mihály a hajdúvármegyei fagykárokról tájékoztatta a pártot és kérte a kormány segítségét. Hajdúbosszormény város határában mintegy negyezer kisgazdacsaládot érintett érzékenyen a kár.

Csontos Imre felszólalása után Wekerle pénzügyminiszter utalt arra, hogy a most tárgyalás alatt levő adóügyi törvényjavaslatok fellátalmazást adnak a kormánynak arra, hogy elemi csapások alkalmával adókedvezményeket nyújtson, sőt ahol szüksége mutatkozik, az egész adót elengedhesse. Egyébként nem hiszi, hogy katasztrófális lenne a helyzet. Helyesnek tartja az érdekelteknek vetőmagokkal, különösen pedig olajos magvakkal való segítését.

Prónay György államtitkár kijelentette, hogy a károkat eddig a rendkívüli időjárás miatt megállapítani nehezen lehetett. A Dunántúlon tetemes kárak nincsenek. Nincsenek

tetemes kárak a Duna-Tisza közén sem és ugyanez a helyzet Békés, Csanád és Csongrád vármegyében a búzára nézve. Nem vonatkozik ez az árpára és a repcére. Tetemes kár van a Tisza jobb és balpartján. Különösen őszi árpában és repcében és jelentős kárak vannak az őszi búzavetéseken is. Természetes, hogy a kormány csak generális intézkedésekkel jöhet, vagyis amit Hajdúvármegyének szánt, azt meg kell adni a többi károsultnak is. A pénzügyminiszterrel a legközelebbi napokban megtárgyalják a segítés módjait és remélik, hogy a gazdaközönségnek megfelelő támogatást nyújthatnak.

Bethlen István gróf miniszterelnök arra kérte a képviselőket, utazzanak kerületeikbe és mondják meg ott a károsultaknak, hogy akinek árpavetőmagra van szüksége, lehetőleg sürgősen szerezze be ő maga. A földművelésügyi miniszter esetleges akciója ugyanis csak olyan magvakra vonatkozhat, amelyeknek vetési ideje későbbi időpontban van. Nem szeretné, ha olyan reményeket ébresztenének, amelyeket a kormányzat technikai nehézségek miatt sem tud teljesíteni.

Debreceni Gőztéglagyár R. T.

Legjobb minőségű kis- és nagyméretű kézi és gépi fali cseréglá, lapos hódfarku- és kupás cserép megrendelhető Kossuth-utca 34. sz. Telefon: 14-12. sz. vagy a gyártelepen Bellegelő 504. Bal-mazujvárosi-ut mentén. Telefon: 5-69. sz.

Gyártelepünk
rendes
nyomtávu
iparvágánnyal
rendelkezik.

Dísz és alaktéglát külön rendelésre gyártunk.

Miért veszett el a gorodok-satanovi lovacsata

Az egységspárt vacsorája után Fráter Jenő ny. tábornok, országgyűlési képviselő előadást tartott a satanov-gorodoki ütközet lefolyásáról. Személyes tapasztalatai, továbbá eredeti parancsok és jelentések alapján, valamint az ütközetben résztvett tisztek feljegyzései nyomán ismertette az ütközet előzményeit s annak lefolyását. Megcáfolta azokat a köztudatban elterjedt híreket, mintha az ütközetben résztvett lovashadosztály katasztrófális vereséget szenvedett volna, ép úgy mintha megdöglött volna a hadosztály az ellenség lövészárkainak. Ismertette Fjoreich altábornagy szerepét. A gorodoki támadás bámulatos mintaszerű volt és ezt maguk az oroszok is elismerték. Majd megcáfolta azokat a híreszteléseket, mintha Fjoreich altábornagy önkézzel vetett volna véget életének. A satanovi katasztrófa a hirtelen elrendelt visszavonulásnak és a csapatbiztosítás elmulasztásának következménye volt.

József kir. herceget kihallgatáson fogadta a pápa

Róma, április 10.

XI. Piusz pápa szerdán délben ünnepélyes magánkihallgatáson fogadta József kir. herceget, aki a Vatikánban gróf Karácsonyi Jenő és Barcza György vatikáni magyar követ kíséretében jelent meg. A főherceg félóránál tovább időzött a pápa dolgozószobájában. — Kihallgatása után a pápa fogadta gróf Karácsonyi és Barcza követet. A főherceg ezután látogatást tett Gaspari bíbornok államtitkárnál.

Hódmezővásárhelyi gazdák jönnek Debrecenbe

(A Hajdúföld tudósítójától.)

A Hódmezővásárhelyi Gazdasági Egyesület legutóbb tartott közgyűlésén elhatározta, hogy május második felében nagyszabású tanulmányi kirándulást rendez Debrecen és a Hortobágy megtekintésére. Ebből az alkalomból közel száz hódmezővásárhelyi gazda jön Debrecenbe. A tanulmányút idején rendezi meg a Magyar Gazda-Szövetség országos gazda-nagygyűlését Debrecenben s így a tanulmányút résztvevői megjelölhetik a magyar gazdaközönség nagyjelentőségű tanácskozásain is.

Orvo olják a debreceni rádióamatőrök sé elmeit

A Keletmagyarországi Rádió Társaság tagjai számára rádió-tanfolyamot tart díjtalanul heti 2 órában. A tanfolyam tartására sikerült megnyerni Morvay Ferenc tanárt, aki ismert szaktudásával a legjobban tudja megoldani a nehéz feladatot. A kísérleti részben segítőknek Szegedi Lajos és Szegedi Gyula tagok. A tanfolyam április 16-án, kedden este fél hét órakor veszi kezdetét. A tanfolyam népszerű lesz, tehát mindenki hallgathatja szaktudás nélkül is. Tartama 6 hét. Csak azok vehetnek részt, akik belépnek a tagok sorába. Az előadásokat a Burgundia-utcai ipariskola fizikai tantermében tartják meg.

Egyedy Andor postatanácsos kiállításba helyezte, hogy az amatőrök panaszain tőle telhetőleg segíteni fog. Az amatőrök, ha a közelben rossz visszacsatoló gépek, motorok, vagy más gépek zavarják vételüket, megfigyeléseiket írásban közölik a társasággal.

Atrocitások

Ahol az irodalmat huszonöt fillérért legyzik... Ugy látszik beköszöntött a nemzeti irodalom pengőértékben kifejezett aranykora. Egyik ámulatból a másikba esünk. A Pesti Hírlap 28 filléres románjai után most a Tiszántúli Hírlap lépett a porondra és ellensúlyozásul 25 filléres regényvásárt indít. Inmár a közeli napokban. Címe: „A fekete kastély.” Egy kötet ára 25 fillér. Tehát 3 fillérrel kevesebb, mint 40 gramm súlyú Légrádi-irodalom.

Huszonöt fillér... 5.5 gramm fián egy csomag „Balkán” dohány. Hat és egynegyed Mirjam-cigaretta... 5 drb kerek percc... Vagy mit mondjunk még: kerek összegben két példány „Tiszántúli Hírlap!”

Ki hitte volna, hogy ilyen csekély-ségért ennyi irodalmat kaphasson az ember?!...

Kövel dobálózott egy részeg aszfaltbetyár

Debrecen, április 10.

(A Hajdúföld tudósítójától.)

Kedden este a járókelők az Ispó taly utca sarkán figyelmeztették az ott szolgálatot teljesítő rendőrszemét, hogy az utcáson egy be-ragott ember aszfaltbetyárokodással moleztálja a közönséget és akik nem akarnak szóbaállni vele, azokat kövel dobálja meg. A rendőrszem igazolásra szólította fel a részegét, aki semmiképpen sem akarta magát igazolni s a rendőrt is durván szidalmazta.

Nagy mehezen mégis követte a rendőrt, de az utcában levő szik-vizgyár kapujának nekiment és az ajtót addig döngette, amíg az be-dőlt. Tovább menve, a Teleki és a Varga-utca kereszteződésénél bele-kötött a vele szembejövő Kovács Lajosba, akit életveszélyesen meg is fenyegetett, sőt ha a rendőr ott nincs, meg is verte volna. Megbilincselve kellett innen tovább vinni a központi ügyeletre.

A szerdán megtartott kihágási tár-gyaláson a részeg embert, akit Lo-vász Lajosnak hívnak, négy napi elzárásra ítélte a rendőrbíró botrányos részegség és káromkodás miatt.

KÜLDÖTTSEG VISZI GENFBE A FELVIDÉKI KISEBBSÉGEK MEMORANDUMÁT

Prága, április 10.

(Magyar Távirati Iroda.)

Szülő Géza nemzetgyűlési képviselő, az országos keresztényszociálista párt elnöke, a Prágai Magyar Hírlapban nyilatkozott a csehországi magyar kisebbségek memorandumáról, amelyet a Népszövetséghez intéznek és a közeli választásokról.

Szülő elmondotta, hogy Párisba készült és ott szövegezi meg a memorandumot, amelyet nem a prágai központi iroda útján fognak elküldeni, hanem egy delegáció adja majd be a Népszövetséghez.

A delegáció jelenléte azért is kívánatos, hogy praktikus tanácsot adjon az eljárásra nézve.

Hajdúföldet/

Óriási hazafias ünnepség lesz a debreceni dalosverseny

Élő diadalkapun vonul be Debrecenbe a tizezer dalos

Debrecen, április 10.

(A Hajdúföld tudósítójától.)

A debreceni országos dalosver-seny rendező társadalmi nagybizott-ság keretében megalakult fogadó-bizottság tegnap tartotta meg első ülését a városháza tanácstermében.

Balás Károly betegsége miatt Bartha főfelügyelő elnökölt.

Than Gyula ügyvezető elnök kö-zel egyórás beszédben részletesen ismertette az országos ünnepségeket s az eddigi előkészítés munkálatait, majd rátért a programra. A fogadó-bizottság tagjai üdvözlik. Dél-után 4 órakor érkezik az utolsó vonat a fővárosból, ezen érkeznek a politikai és társadalmi notabilitások.

A főfogadtatásnál Debrecen város polgármestere üdvözli a vendégeket. Ez idő alatt a Széchenyi-utca végéig felállnak menetbe, amely az állomás elé vonul és 4 órakor ér oda. Ebbe a menetbe ékelődnek azok is, akik 4 órakor érkeznek meg.

A bevonulás parádés. Külsőségek között történik a Bika-szállóg. Eb-ből az alkalomból tribünöket állíta-nak fel a főtéren, hogy a közönség egyrésze kényelmesen ülőhelyről nézhesse végig a bevonulást. A me-net élén bandériumok mennek, di-szes élőkép-csoportok következnek, melyek egyike Csonkamagyarorszá-got ábrázolja. Utána zenekarok és dalosok hosszú sora jön, majd ismét egy élőkép-csoport, mely Nagy-magyarországot szimbolizálja, ké-sőbb olyan élőkép, mely a magya-dali ábrázolja.

A menetet leventék és cserkészek díszes menete zárja be.

A Bika előtt újszerű diadalkapu fo-gadják a menetet, majd Than Gyula ügyvezető elnök-proponciója sze-rint nem hadlányokból és tüzerek-ből állítják össze a diadalkaput, ha-nem élő diadalkaput alkotnak. A két oszlopát magyarruhás lányok alkot-ják, felül pedig Hungaria fog állni és babékoszorút tart az érkező vendé-gek felé. Amikor a menet a Bika-szálló elé ér, az előkelőségek az er-kélyen helyet foglalnak, lent pedig a felállított tribünökön a koszorus-lányok, a diszmagyarruhás hölgyek és urak csoportja helyezkedik el.

A tizezer magyar dalos elénekli a Hiszekegyet, majd dr. Vásáry István polgármester üdvözi a vendégeket, akiknek nevében Sipőcz Jenő polgár-mester válaszol. Az eddigi értesülé-sek szerint ugyanezen a helyen be-szél gróf Klebelsberg kultuszminisz-ter is.

A 201 dalárda zászlóját a 201 kos-zorusleány Debrecen város és a nemzeti színekkel bíró szallagos kos-zorusokkal megkoszoruzza. Utána a tizezer dalos a Himnusz énekli el, majd a Rákóczi-harang búgása zárja be a fogadtatási processust.

Ezután dr. Balla Bertalan városi

tanácsnok beszélt a magyar dal misz-sziójáról. Kérte, hogy mindenki a maga körében igyekezzék barátokat szerezni annak a gondolatnak, hogy az ismerősök egy-két vendég részé-re éjszakai szállást ajánljanak fel. Rámutatott Balla arra, hogy leg-

szebb volna, ha Debrecen egy nagy vándordíjat is alapítana és ehhez mindenki csak olyan csekély összeg-gel járulna hozzá, mint, mondjuk, egy kisebb értékű báljegy ára. Már így is olyan tekintélyes és hatalmas összeg állana rendelkezésre, amely-ből olyan vándordíjat lehetne alapí-tani, amely nemcsak első lenne a vándordíjat alapító városoké között, hanem a legmagasabb és legértéke-sőbb is lenne.

Több részletkérdés letárgyalása után az ülés véget ért.

Az időjárás enyhülésére lehet számítani

Nyugaton már melegebb van

(A Hajdúföld tudósítójától.)

Tegnap óta nem sokat változott az időjárási helyzet. Tegnap délben a legmagasabb hőmérséklet az or-szágból mindenütt tíz fok körül volt. Éjszaka az ország keleti részén még mindenütt a fagypont alá esett a hő-mérő. Debrecenben négy fok. Tur-kevény egy fok hideg volt. Nyugaton már mindenütt fagypont fölött van a minimális hőmérséklet is. A főváros-ban ma éjjel négy fok meleg volt a legalsó hőmérséklet.

Külföldön az a legérdekesebb, hogy egész Németországban, sőt már Ausztriában is esik az eső. Elég enyhe az időjárás, amihez hozzájárulnak még a nyugati szelek is.

Nekünk is van kilátásunk arra, hogy rövidesen hozzánk is elérkezik az eső. Az idő enyhe lesz, nappal nem lesz ugyan erősebb felmelege-dés, de viszont éjjel sem fog lehűlni a hőmérséklet s így a hőmérséklet-ingadozások egész minimálissá vál-nak.

Három évre újból Kardoss Géza kapja a színházat

Meddő a pályázat — marad minden a régieben

(A Hajdúföld tudósítójától.)

Beszámolt a Hajdúföld arról, hogy Kardoss Géza, a Csokonai-színház igazgatója, aki egyedüli aspiráns volt a debreceni színház bérletére, erre vonatkozóan szabálytalan ajánlatot adott be, amennyiben ajánlatában magasabb értékű természetbeni szubvenciót és ezenkívül készpénzt is kért a várostól olyan összegeket és értékeket, amelyek a pályázati feltételekben nem szerepeltek. Vá-rosi körökben a pályázat felbontása után az a vélemény alakult ki, hogy esetleg meg lehetne hirdetni egy újabb pályázatot. Teljesítette azon-ban arra, hogy erre már aligha van idő, minden valószínűség szerint az fog következni, hogy Kardoss Gézá-val, a jelenlegi direktorral meghosz-szabbítják a bérleti szerződést. Hogy azután ez a szerződés milyen alapon lenne megkötve a következő egy, esetleg három esztendőre, hogy

maradnának-e a feltételek olyanok, amilyenek eddig voltak a szubven-ció kérdése tekintetében is, vagy pedig új megállapodás létesül-e a város és a színház között, azt csak a színházi bizottság, illetőleg a jog- és pénzügyi bizottság, később pedig a közgyűlés lesz hivatva el-dönteni.

A színházi bizottságot különben dr. Vásáry István polgármester ma-csütörtök délután öt órára már ösz-sze is hívta.

Dr. Csűrös Ferenc kultúratanács-nok, akivel alkalmunk volt erről az ügyről beszélgetni, kijelentette, hogy tekintettel a színházi pályázat telje-sen meddő voltára, most már nincs más hátra, minthogy a szerződést további három évre meg kell hosz-szabbítani Kardoss Gézával és majd a három év leteltével gondolhatnak újabb feltételekkel pályázat kihir-detésére.

Csanak János

vadasi kiváló

borai 1 liter 68 fillér

Pálffyánál Kossuth-u. 7.

Mindenféle bel- és külföldi szén, koksz, tojásbrikett, tüzfifa és Berentei szén

cértorta bükkszén, kicsinyben és nagyban házhoz szállítva is

Gabányi Sándor utóda

Láng Miklós, Debrecen legrégebb cégénél a legolcsóbb napi áron beszerezhető.

Csapó-utca 28. szám.

Telefon zám: 4-40.

FÓRUM

A „Függetlenségi Kör”
privilegiumai

Bizonyos jóleső derűséggel szemléljük azt a huzalkodást, amely a „Függetlenségi kör” és a „Debrecen” című újság között folyik a legutóbbi botrányos közgyűlés óta. Hiszen a két társaság gyöngéd viszonya közismert s igen kinos lehet jóhírű lap-társunknak kénytelen-kelletlen legbensőbb barátjait atrocitálni. Ez az „*úsd agyon, de ne nagyon*” jelszó alatt folyó tusa, — amely nagyon hasonlít ahhoz, amikor a bohócok utánozzák nagyzó, groteszk mozdulatokkal a cirkuszi birkozókat, — mégis szolgált egy pár váratlan szenzációval, s ezekhez volna pár szavunk a debreceni magyar polgárság nevében is.

A kölcsönös nyelvöltögetés közben ugyanis kiderült, hogy a püspöki palotában lévő, nyolc üzleti és hét mellékhelyiségből álló hatalmas lakrészért (a „Debrecen” adatai). — ird és mond, — *mindössze 3100 pengős évi bért fizet Hegyemeni „Függetlenségi köre”*. Ha ez a mehökkentően olcsó bérmegeállapítás valamely októbrista érzelmű magánember háztulajdonosi nagylelkűsége volna, akkor semmi köze hozzá senkinek. De a *bérház az amugy is néhez viszonyok között lévő református egyházé, amelynek vagyona nem a Csáki szármája, de legkevésbé arra való, hogy támogatásban részesítsenek belőle politikai szervezeteket.*

A debreceni kálvinista egyház keresztény-nacionalista érzelmű tagjai már azt is igen rosszárták, hogy az illetékesek egy ilyen exponált baloldali alakulatot telepítenek bérházukba, mintegy azt a színezetet adva a dolognak, hogy az egyház hivatalos tényezői ezt a politikai irányítást favorizálják. De hogy ráadásul a mai lakbérekhez képest ilyen poton pénzben kapta meg Hegyemeni társasága ezt a központi fekvésű, rendkívül értékes helyiséget, az egyenesen pocskolósa az egyházi közvagyonnak!

A „Függetlenségi Kör”, amikor kipattant ez a botrányszámba menő üzleti tranzakció, azzal a játszi fordulattal akarta kivágni magát, hogy „nem vagyunk Mucsán”, tehát ne firtassa senki ezt a példátlan bérleti ügyet. Lehet, hogy a „Debrecen” erre felhasználja az alkalmat az elhallgatásra, most már azonban a *nacionalista kálvinista közönség követeli ennek a különös ügynek azonnali, teljes tisztázását!*

Elvégre valóban nem vagyunk Mucsán, ahol az ilyesmit sógor, koma, *politikai elvbarát*-alapon lehet intézni a közvagyon rovására. *Vizsgálatot követelünk az egyház illetékes tényezői részéről, vizsgálatot, amely a teljes nyilvánosság előtt állapítja meg, ki a felelős a kálvinista közvagyon ilyen kezeltéséért!* A református egyház vagyona a miénk is, keresztény-nacionalista világnézeti kálvinistáké és amennyire nem arra való az, hogy — mondjuk, — az Ébredő Magyarok Egyesületét szubvencionálják vele, épp annyira tiltakozunk az ellen, hogy baloldali szervezetek nyerjenek belőle támogatást.

Reméljük, hogy egyházunk vezetői maguk is szükségesnek fogják találni e kérdés haladéktalan tisztázását és a felelősség megállapítását. Ellenkező esetben meg fogjuk keresni, mi „Ébredő” kálvinisták az alkotmányos és törvényes utat, amelyvel megvédelmezzük egyházunk va-

gyonát az ilyen hallatlan *nagylelkűsködések* ellen.

A másik *meglepetés* az, hogy a református nagytemplom közvetlen közelében italmérségi engedélye van a „Függetlenségi körnek”. (Az, hogy a korcsmáros zsidó, nem meglepetés, a Hegyemeni „Kossuth-hagyományai” értelmében másképpen el sem lehetne képzelni.) Tehát az a társaság, amely velünk szemben mindig féltéglákkal döngeti a *liberális debreceni hagyományoktól* dagadozó keblét, nem áttolja a magyar kálvinizmus reprezentatív szentegyházának tőzsomszédságában italoizni. Ez azonban csak a józslés kérdése, — az ellenben már *tételes törvényilag sérelme*, hogy egy templomnak ilyen szoros közelében mérnek italokat.

Hegyemeniék, a jogegyenlőség, a konszolidált jogrend bajnokai ilyenformán *privilegiumot* élveznek, olyan kiváltságot, amire nincsen példa

széles ez országban. Sajátságos, hogy a ref. egyháznak a püspöki palotára gondot viselő tényezői semmi kivételt valót nem találtak a Függetlenségi kör italmérésében, de kétségtelennek tartjuk, hogy a pénzügyigazgatóság, — amely valószínűleg csak félreértésből adhatta ki a „befogyasztási engedélyt”, — haladéktalanul érvényt szerez a megsértett törvényes rendelkezéseknek.

Utóvégre ha Debrecenben vagyunk is, tarthatatlan állapot az, hogy egy társaság, csak azért, mert októbrista jelszavakat hangoztat, egyházi közvagyon rovására, tételes törvény sérelmére privilegizált helyzetet élvezhessen.

Ez nem a „Debrecen” és Hegyemeniék operettszerű patvarkodása, hanem közügy, amelynek orvoslását nemcsak a felháborodott nacionalista közvélemény, hanem a „Függetlenségi körben” annyit hangoztatott *jogrend* is követeli.

Nagy bessz a zsibogó
könyvbörzén

(A Hajdúföld tudósítójától.)

Már a kora reggeli órákban megindult az emberáradat a zsibogó felé. Gyönyörű napsütés van, a vevők és eladók csak úgy nyüzsgőnek a lim-lomok között. Az egyik csoportban bekötött fejű asszonyok állanak. Kitergetett papírokon könyvek fekszenek garmadában. Ez a zsibvásár tavaszi könyvbörzéje.

Irodalom a zsibogóban

A könyvpiacon most holtsezon van. A kereskedések üresen várják az irodalomra „éhes” közönséget. Már-már a részletfizetéses rendszer is agonizál. Annál nagyobb a zsibogó forgalma. Itt most árulják a sorozatos kiadások ki nem fizetett példányait, hogy „likvidálni” lehessen a cégek által beígért polgári keresetet. Zöld kötéses Dickensek, hupikék Tolsztojk, citromsárga Hugok és kék-brokkát Karinthyk terpeszkednek a földön. A szakácsné vagy a mindenés ma hozta ki a zsibogóra és látszik rajtuk, hogy a megrendelő még három részletet sem fizetett be az ingyen-akciónak, sőt már a csekklapot is elgórálta...

Amint járok a makadám-könyvpultokon, csak úgy találokra felűtöm Anatole France-ot. Egy darab „Vörös lilium”-ért 1 pengőt kér a szobaleány. Karinthy Frigyes jubileumi tíz kötete már 20 pengőért is megkapható... Ki tudja, hány négy pengős részlettel adós a jó módu előfizető?...

Elárvult klasszikusok

Egy menyecske Homeros Odyszeáját árulja. Éppen valami parókás zsidónéninek kínálgatja. A Pástitcai mama kétkedve lapozgatja a görög betűs könyvet. Nem tetszik neki, hogy elől van a cimlap.

— *Nem zsidó könyv ez,* — mondja csalódottan — biztosan orosz fogoly hagyta itt emlékebe... Aztán odébb áll egyvel és négy pengő ára Pesti Hirlap regényt vásárol. Tízet kap egyért. Mégis csak ez az igazi irodalom.

A klasszikus irodalmat a középkorai segéd-tankönyvek képviselik. Cicero, Thukydides, Herodotos, Ovidius, Vergilius, Tacitus és a többi auktorok úgy sokasodnak, akár a tavaszi cserebogár. A klasszikusok iránt csekély kereslet mutatkozik. Bár nagy a felhajtás, *tudományos* vevő csak nagy ritkán akad. Érdekes, hogy egy cseléd nem tud tudni az általa kihozott regényeken, de a világháborútól szóló két kötetes emlékműre két pályázó is akad. A licitáció 1 pengő 80-at eredményez.

Mi minden van a
könyvpiacon?

Végigmegyek a könyvbörze során és a felüllevő könyvek címeit sorban lejegyzem... A méhészet kézikönyve: 5 pengő helyett 50 fillér. Egy darab gazdasági utmutató 40 fillérért. Három példány a Tiszántuli Hirlap apróhirdetés-sorozatából. Marcus Tullius Cicero beszédeihez nyolc darab preparáció... Bíró Lajos: Lilla. Athenium-kiadás. Zsibogói ára 50 fillér. Gyémántkövek a Tolnai sorozatából. Nick Carter, Nobody, Buffalo, Mister Hercules, Bogár Imre kalandja ötvennégy sorozatban, 1 pengő huszért, aztán egy kosár Pesti Hirlap-regény, Börhársnya, Verne Gyula: Grant kapitány gyermekei, közvetlenül mellette a Színházi Élet karácsonyi száma.

Jogi szakmunka alig található, annál nagyobb tömegben buslakodnak a kék kötetes szocialista könyvek. Ugy látszik, a nyugalmazott

szabadkőművesek most adnak tul a Bebeleken és Jászi Oszkárakon... Egy sarokkő árnyékában Forel „nagy” műve porosodik. A zsibogóban még nem értik a „sexuális” szót s így ennek sem akad vevője.

Ami itt elkél annak színvonala a Tolnai Világlap és a Színházi Élet „irodalmi” határai közt mozog. A detektiv-regényeken kívül mégis csak legkapósabbak a Pesti Hirlap-féle románok. Ugy látszik a külsőségi irodalompartolók még a 24 fillért is sajnálják tőlük. Itt most tíz filléres árfolyamon jegyzik a Légrády-papírt.

Közben egy recsegő gramofon éktelenül rikácsolja a zsibogó zenekulturáját. Szinte kábult vagyok, amikor a könyvbörze sarkára érek. Ott áll egy jóismerősöm takarítónője és két pengő ötvenért kínálgatja Mezezkovszky „Nagy Péter”-ét... azt a lila vászonba kötött tavalyelőtti szenzációt, amit magamnak vettem, de sohasem tudtam elolvasni, mert tavaly ilyenkor kölcsön adtam a takarítónő gazdájának...

iti. Matura József.

VÉNUSZ SZOBROT TALÁLTAK
RHODOS SZIGETÉN

Budapest, április 10.

(Magyar Távirati Iroda.)

A görögországi Rhodos sziget partvidékén márványból készült Vénusz szobrot halásztak ki a tengerből, amelynek felbecsülhetetlen archeologiai értéke van.

TÖRVÉNYJAVASLAT KÉSZÜL A
RÉGI KORONATARTOZÁSOK
RENDEZÉSÉRE

Budapest, április 10.

(Magyar Távirati Iroda.)

A pénzügyminiszter a mai napon az országgyűlés képviselőházának benyújtotta a régi osztrák és magyar koronára szóló tartozások és követelések rendezése tárgyában 1928 május 26-án Budapesten kelt magyar-csehszlovák egyezmény becsikelyezéséről s az ezzel kapcsolatos rendelkezésekről szóló törvényjavaslatot, amely szerint a régi koronára szóló 1919 február 26-a előtt keletkezett s 1924 nov. 1-én még fennállott koronatarozások s követelések, ha a felek közül az egyiknek lakóhelye 1919 február 26-án Magyarország területén, a másiké pedig Csehszlovák köztársaság területén volt, általában az egyezményben megállapított clearing eljárás szerint rendezendők. A clearing eljárás lebonyolítását Magyarországon a kir. felülvizsgáló és kiegyenlítőhivatal intézi. Ez eljárás során az adósok tartozásuk minden régi koronája után 10 csehszlovák fillért fizetnek.

Magy. kir. Tisza István tudományegyetem klinikai szállítója
Fehértói Dániel temetkezési vállalkozó
Debrecen, Dégenfeld-tér 4. (Saját ház) Telefon 11—85.
Halottszállítás saját autóján végez vidékre is.

Kerítés sodrony fonatok. Bészler és Dávid
Épület és butor vasalás
vaskereskedésben, a Kossuth-szobor mellett.
Olcsó árak! Pontos kiszolgálás!

HIREK

1929. április 11. (Csütörtök)

Prot.: Leó Kath.: Leó pápa

Debrecen sz. kir. város közművelődési könyvtára (Déri-muzeum) szeptember 1-től nyitva délelőtt 10-1-ig, délután 4-7-ig, vasárnap délelőtt 10-12 óráig.

A gyógyszerárak közül éjjeli szolgálatot tartanak a következők: Kigyó Piac-u. 35., Arany Angyal Piac-u. 50., Reménység Csapó-u. 22., Sas Hatvan-u. 70., Bocskay Cegléd-u. 32., Tisza Péterfia-u. 76., Szt. Háromság, Homokkert, Szabó Kálmán-u. 14.

Időjárás: Egyelőre déli légáramlással csapadékra hajló enyhe idő várható.

— **Rekvium IV. Károly lelküdvéért.** IV. Károly király mártír-halálának évfordulója alkalmából szerdán reggel 9 órakor ünnepélyes gyászmise volt a Szent Anna-utcai plébániatemplomban. A hívőközönség már jóval 9 óra előtt zsúfolásig megtöltötte a templomot. A grázmisét Mellau Márton pápai kamarás, a Svetits Intézet és leánygimnázium igazgatója celebrálta papi segédlettel. Az istentiszteleten megjelentek a katonai és polgári társadalom vezetői, a régi hadsereg nyugalomban levő tagjai és a Nemzeti Hadsereg tisztikarának küldöttsége. A rekviem végén a közönség a Himnusz énekelte el. Ugyancsak rekviem volt a budapesti koronázó Mátyás-templomban, ahol a szentmisét Serédy Jusztinián hercegprimás pontifikálta. A Kormányzó képviselőletében Vass miniszter jelent meg. A katófalk körül koronaörök és testőrök sorfala állott.

— **A Ker. Liga hírei.** A Ker. Liga debreceni osztálya szombaton este fél 8 órakor nyolc lámpás rádióján közvetíti ifj. dr. Liszt Nándor humoros előadását a budapesti Studióból. A Liga vezetősége ezúton hívja meg tagjait az előadásra. — A Ker. Liga könyvtárjáról ma, csütörtökön délután 5-6 óra között tartatik meg. Kölcsönkönyvekért jelentkezni lehet az egyesület József királyi herceg-utcai hivatalában.

— **Nagy érdeklődés a rei. leánygimnázium vasárnap délelőtti előadása iránt.** A Csokonai Színházban vasárnap délelőtt pontosan fél 11 órai kezdettel újból bemutatják a Volt Iskolatársak Szövetségének március 9-iki estélyén előadott, hatalmas sikert aratott műsort. Bár élénken emlékszik még mindenki a finom izléssel összeválogatott műsorra, mindazáltal itt is kiemeljük Péterffy László nemes veretű prólogját, Berczik Árpád: Himfy dalai című vígjátékának nagy hatással előadott I. felvonását, melyben magyar és idegen táncokat is bemutat az ifjuság. Látványosság és színház szempontjából is felülmúlhatatlan végül a Virágok Karenválja, Péterffy László stílusos, bájos alkotása. Jegyekről ajánlatos előre gondoskodni.

— **Az egységspárt 21-ik körzetének** április 13-ára hirdetett pártvacsorája, közbejött akadályok miatt, május 4-ére maradt. Az előre megváltott jegyek természetesen május 4-ére is érvényesek.

— **A Székely Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Egyesületének** Hargita egyesített nemzetsége április 14-én délelőtt fél 11 órakor összejövetelt tart a Ker. Nemzeti Liga helyiségében. A tagok pontos megjelölését kéri: a nemzetségtől.

Nyiregyháza a „Tiszavidéket” olvassa.

Az evangélikusok tornyos templomának felépítése még legalább egy évtized kérdése

Rapos Viktor lelkész nyilatkozik az evangélikusok programjáról

Debrecen, április 10.

(A Hajdúföld tudósítójától.)

Debrecen városának mintegy ezer nyolcszáz lelket számláló evangélikus társadalmának nagy reményekkel és várakozással tekintett hónapokkal ezelőtt az új evangélikus lelkész, Rapos Viktor jövelele. Nagy tudás, odaadó szeretet és végtelen szerénység: így jellemezték őt, akik még csak várták, hogy jöjjön és tovább építsen azokon az alapokon, amelyeket közel négy évtizeddel ezelőtt súlyos küzdelmek árán sikerült lerakni Debrecenben s amelyek azóta nagy erővel és szeretettel építették az evangélikus egyház szervezetét. Azok, akik a továbbépítés munkájában ernyedetlen buzgalmat és odaadást vártak Rapos Vikortól, nem csalódtak. Ma még nincsenek kiálló eredmények, de hiszen néhány hónap alatt hogy is lehetne megvalósítani azt a hatalmas programot, amit az új lelkész debreceni munkásságában kitűzött magának. A munka halad, lassan, de annál biztosabban és feltartóztatatlanul a tervek megvalósulása felé.

Erről a programról kérdeztük meg legutóbb Rapos Vikort. Izléses, puritán egyszerűséggel berendezett dolgozószobájában fogadott. Kedves, közvetlen modorban beszél. Mentegőzik:

— Nem szeretek én szerepelni az újságokban, — mondja. — Végzem a magam dolgát úgy, ahogy gondolom, hogy használok az evangélikus egyháznak. A programot ismerik, hiszen legelső alkalommal is elmondtam azt a nyilvánosság előtt: *„Folytatom azt a munkát, amit elődeim megkezdtek.”* Sajnos, hogy a mai súlyos gazdasági viszonyok között az egyházunk sem rendelkezik számbevéhető anyagiakkal. Ez az, ami legfőképpen meggátolja a kitűzött célok elérését s a nagy tervek megvalósítását.

Az elődeiről beszél.

— A debreceni evangélikus egyház történetében a legelső, mintegy alapvető tény volt, hogy 1889-ben Materny Lajos főesperes, akkori debreceni lelkész kezdeményezésére felépült a mostani evangélikus templom s nem sokkal később megindult az iskoláztatás is. Olyan alap volt ez, amelyre aztán bátran lehetett építeni. Boldogult elődöm, Farkas Győző elvülhetetlen érdemeket szerzett a továbbépítés munkájában, olyan hatalmas terveket vetett fel, amelyek megvalósulása tisztán csak az anyagiakon múlott. Talán legnagyobb érdeme, hogy istenadta ritka tehetségénél fogva a társaságban is össze tudta hozni és együtt tudta tartani a debreceni evangélikusokat.

— Ami az én programomat illeti, mint mondtam: a kitűzött tervek megvalósítása. Mindenekelőtt a hitélet minél intenzívebb kimélyítése, mert csak mélyeséges hitélettel élők lehetnek igazi hívei az egyhá-

zunknak, akik jóban és rosszban együtt vannak, együtt éreznek az egyházzal. A második nagy cél a gyermekek kellő gondozása és iskoláztatása. Ma már ezernyelcszáz lelkét vallhat magának a debreceni egyház s ezért nemsokára szüksége fog mutatkozni az iskolaépítésnek is. Hogy ezt milyen uton-módon tudjuk elérni, az még a jövő titka. De hogy elérjük, biztosra veszem. Végül hátra volna még a debreceni evangélikusok régi hő óhajta: *„a tornyos templom és esetleg még újabb egyházi épületek emelése.”* Mindezekről azonban még korai beszélni. Ezek megvalósulása nem egy-két, vagy három év kérdése, hanem talán egy egész évtized. Ma olyan rossz gazdasági viszonyok között élünk, hogy egyelőre gondolni sem lehet a nagy tervek megvalósítására. Ezeknél természetesen elsősorban a hívek áldozatkészségére és önzetlenségére építhetünk. Ezért mondom, hogy a tornyos templom, iskola és esetleg újabb egyházi épületek emelése legfeljebb csak a következő évtized vívmányai lehetnek. Hála Istennek, az erős alap megvan s csak folytatni kell a megkezdett építkezést. Az egyház évi jelentése is azt mondja: „A nehéz, fárasztó alapvetés, majd az egyházközséget egy táborra összeforrasztó, öntudattá ébresztő, ezt fokozni tudó széleskörű munkásság után most jönne egyházunk életében a harmadik korszak, mikor a régi alapokon és hagyományokon egyéforrasztva testvéri szeretetben új munkával és áldozatkészséggel építsünk új, nagyobb hajlékot Luther egyházának.

— Ez volna tehát az programom, — fejezte be Rapos Viktor, — ami nem új, csak a megkezdett munka továbbfolytatása.

— **Féltáru utazás a Budapesti Nemzetközi Vásárra április 29-től május 13-ig.** A debreceni kereskedelmi és iparkamara közli érdekeltségével, hogy a Budapesti május 4-től 13-ig rendezendő Nemzetközi Vásárra féltáru utazásra jogosító igazolványok megérkeztek. Az igazolványok egyszerűsége a vásár területére állandó belépőjegyül is szolgál. Ára 3 P 20 fillér. Budapestre április 29-étől május 13-ig, onnan vissza május 4-től 27-ig lehet igénybevenni a kedvezményes utazást. Az igazolványt fenti kamara készséggel megküldi vidékre is 3 P 20 fillér előzetes beküldése esetén, vagy utánvéttel. A név, lakhely és foglalkozás közlendő mind azok részéről, kik a kedvezményes utazást igénybeveszik.

— **A ker. tanácsadó iroda a Ker. Nemzeti Liga debreceni osztályának a szegénysorsu magyar emberek istápolására és jogi tanácsadásra alakult szerve mindenütt utbaigazításra ismét rendelkezésre áll minden szerdán és szombat délután 6-tól 7-ig.** (József kir. hg. 16., bejárat a kapu alatt.)

— **Rádió-műsor.** Csütörtök, április 11. 9.15: Hangverseny. Közreműködők: Sebők Stefi (ének), Kovács Antal (hegedű), Zeitinger Jenő (zongora). 12: Déli harangszó. 12.05: Pertis Jenő és cigányzenekarának hangversenye. 1: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 2.30: Hírek. 4: Rádió Szabadgyetem. 1. Régi magyar szerzők műveiből előad Koncz János hegedűművész. Zongorán kísér Polgár Tibor. 2. Mező Béla dr., az OTT szakelőadója felolvasása: „A sport és testedzés egészségtani jelentősége”. 3. Régi magyar szerzők műveiből előad Koncz János hegedűművész. Zongorán kísér Polgár Tibor. 4. „A dolgozó ember szabad órái”. (Kovács Gyula dr. tanár). 5.10: Szilávi Endre m. kir. kertészeti főintéző előadása: „A gyümölcsfák termelékenységének okairól és az ellene való védekezésről.” 5.40: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. 6.40: Gyorsirás tanfolyam. 7.15: Angol nyelvoktatás. 8: Arany János „Toldi estéje”. Előadja Odry Árpád, a Nemzeti Színház örökös tagja. 7.20: Időjelzés időjárásjelentés. 9.30: Thoman István és Székely Arnold, a Zeneművészeti Főiskola tanárainak kétzongorás hangversenye. 1. Grieg: A-moll zongoraverseny. 2. Liszt: Magyar fantázia. Utána cigányzene.

Külföld: Csütörtök, április 11. Bécs. (519.9 m., 20 kw.) 16: Délutáni hangverseny Martha Elschning énekesnő közreműködésével. 17.40: Idegenforgalmi hetijelentés. 18: Rudolf Gnevkov Bume előadása. A festői fekvésű Dürstein a Duna mellett. 18.30: A munkás- és alkalmazotti kamara előadása. 19: Népegészségügyi előadás. 19.30: Angol nyelvelke kezdők részére. 20: Időjelzés, időjárásjelentés. 20.05: Max Oberleitner: „Aprodité. „Das Heidentor” operájának előadása. Utána képtáviratozás. — Berlin. (475.4 m., 10 kw.) 20: Esti hangverseny. Utána hírek, időjárásjelentés. Ezt követően tánczene. — Prága. (343.2 m., 5 kw.) 11.15: Gramofonzene. 12.30: Déli hangverseny. 16.10: Népművelődési előadás. 16.20: Gyermekmesék. 16.30: Délutáni hangverseny. 19.30: Szimfonikus hangverseny. az európai rádióelektrotechnikai konferencia külföldi delegátusai tiszteletére. 21.40: Előadás. 22: Időjelzés, legújabb hírek, sport-hírek. 22.20: Gramofonzene. — Róma. (443.8 m., 3 kw.) 13: Rádió-trió. 16.40: Hírek, tőzsde, piac, mezőgazdasági jelentés. 17.30: Szórakoztató zene. 19.50: Dopolavoro-közlemények, sporthírek, tőzsde, meteorológiai jelentés. 20.45: Szimfonikus hangverseny. 22.50: Legújabb hírek. — Varsó. (1385.7 m., 10 kw.) 15.10: Jogi előadás. 16.15: Ifjúsági előadás. 17: Könyvszemle. 17.25: Közgazdasági előadás. 17.55: Hangverseny. 2

— **Kovács Sándor és Liszt Nándor előadása a Kath. Legényegyletben.**

A debreceni Katolikus Legényegylet, mely tudvalevőleg a hitéletet élő, hazafias iparos legényeket egyesít magában, szerdán este a Kath. Otthon termében előadó-estét tartott, melynek keretében Kovács Sándor vezető-lelkész, a Szent József-külszról mondott lélekemelő beszéde, utána pedig ifj. dr. Liszt Nándor író, a Hajdúföld munkatársa a hegedű-építés történetéről és vele kapcsolatban az ipari remekmunkák művészi értékéről tartott szabad-előadást. A legényegyleti tagok mindkét előadást nagy figyelemmel és érdeklődéssel hallgatták végig.

— **„Műszaki Ujdonságok Lapja”** címen április 7-én hagyta el a sajtót egy népszerű, ipari, műszaki és tudományos képes szemle, mely ismereti a világot minden részéről a technikai ujdonságokról, azokról közli a kihirdetett és megadott szabadalmak teljes listáját. Kereskedőknek, gyárosoknak, kisiparosoknak és magánosoknak nélkülözhetetlen folyóirat, melyben mindenki talál a maga részére értékesíthető, mert közli azokat a szabadalmi ujdonságokat is, amelyekre a feltalálók, illetve gyárosok képviselőletet keresnek. Előfizetési ára egy évre 12 P, fél évre 6 P. Kiadóhivatal és szerkesztőség: Budapest, VIII. Rákóczi ut 15. Pályaudvarok és dohánytőzsdeknél is kaphatók. Mutatványszámot kérésre ingyen küldünk.

— **MÁRKUS EMILIA A SZINMŰVÉSZETI AKADEMIA TANÁRA**

A Kormányzó a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére Márkus Emiliát, a Nemzeti Színház tb. és örökös tagját az országos m. kir. színművészeti akadémia tb. tanárává nevezte ki.

Csillag

kalapszalokban

eredeti bécsi modell kalapok nagy választékban a legolcsóbb árban kaphatók

Csapó-utca 5. szám,

Jó emésztésünk lesz, ha reggelenként éhgyomorra egy fél pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet iszunk. A táplálkozási zavarok szakorvosai általánosan dicsérik a Ferenc József vizet, mert ez a gyomor és a belek működését előmozdítja, az epikiválasztást fokozza, az anyagcserét megélieníti és a vért felfrissíti. Kapható gyógyszerárakban drogériákban és fűszerüzletekben.

Felkészítette mestere műhelyét. Basa Béla kerékvártősegéd Pápai Sándor kerékvártőmesternél volt alkalmazásban. Eltávolítása után a mesternél maradt Basa munkakönyve. Egyik este berugott Basa s üzletzárás után elment volt gazdája műhelye elé s a bezárt műhelyajtót felkészítette s a műhelyből elvitte a munkakönyvét. A gyálpadon egy levelet hagyott gazdájának címezve s ebben Pápaiat sértette. A bíróság magánlaksértés miatt 3 napi fogháza ítélte Basát.

EGYESULETI ÉS TÁRSADALMI ÉLET

A Szent Erzsébet Nőegylet április 13-án, szombaton este 7 órai kezdettel teatrustélyt rendez a MANSY Széchenyi-utcai dísztermében. Teajegy ára 1 pengő.

A főreáliskola önképzőköri ülése. A „Fazekas Mihály” főreáliskola Petőfi-önképzőkör Rákosi Jenő emlékére április 10-én délután 6 órakor nyilvános ülést rendez, melyre a vezetőség ezúton hívja meg az érdeklődőket. A műsor a következő: 1. Leszcinszky K. VIII. o. t. elnök emlébeszéd Rákosi Jenőről. 2. Rákosi mint számmű-író. Értekezés. Irta és felolvassa Olajos Imre VIII. o. t. 3. Rákosi: Tagma királynő-jéből szaval Papp Géza VIII. o. t. 4. Rákosi Jenő élete. Irta Leszcinszky Kornél, felolvassa Fittner Károly VIII. o. t. 5. Rákosi I.: Szer-zelem iskolájából szaval Bankovics Vilmos VIII. o. t. 7. Schuberl—Willhelm: Ave Maria. Hegedűn előadja Lovász György VI. o. t. 8. Rákosi: Aesopus-ából a II. feje. 1. jelenetét előadják: Castus: Tasnády Zsigmond VIII., Diodorius: Papp Géza VIII., Aesopus: Szöllőssy Imre VIII. o. t. A csekély belépő díjat a vezetőség az önképzőköri pályatete-tek jutalmazására fordítja.

A „Debreceni Reáliskolai Diákszövetség” április 13-án, szombaton délután 6 órakor az intézet tanácskozótermében választmányi gyűlést tart. A gyűlés tárgysorozatán az alábbi fontos pontok szerepelnek: 1. Besza-moló a március 3-án újjan megalkult diákszövetség eddigi úgymenetéről. 2. A március 3-iki közgyűlés jegyzőkönyvének hi-telesítése. 3. A belügyminiszterhez jóváha-gyás végett felterjesztendő alapszabályok-nak melékletekkel való fölszerelése. 4. Pénz-tári jelentés. 5. A tagsági díjak befizetésé-nek módoszatai. 6. Az évvégi jutalmak elő-irányzata és az összeg megajánlása. 7. A reáliskolai majális. 8. Az évvégi találkozók előkészítése. — Dr. Merker Márton ügyv. titkár.

Az Árpádtéri egyházzsér április 14-én, d. u. 3 órakor az Árpád-téri templomban tartja az egyházzsér tanácsának esküdteli isten-tiszteletét vallásos ünnepély keretében. En-nek programja a következő: 1. Fennálló ének: 63. dics. 1. v. 2. Nagyének: 228. dics. 1. v. 3. Bibliát olvas és imádkozik: Magyar Bertalan s. lelkész. 4. 98. dics. Énekl: az iskolás gyermekek énekkara Pásztor Lajos tanító vezetésével. 5. Prédikál, Uri imá-t mond: Kolozsváry Kiss László lelkész. 6. Énekl: Kovács Kálmán tanító. 7. C-dur praeludium, szerzette és orgonán előadja: Füleki Kovács Mihály. 8. Gyülekezeti ének: 91. dics. 1. 2, 3, 4. v. Tanácztagok esküdté-le: 1. Az árpádtéri egyházzsér tanácsosaitól rövid beszéd kíséretében az esküt kísézi és áldást mond: Kolozsváry Kiss László lel-kész. 2. 229. dics. 1. 2, 3, 4. v. énekl a gyülekezet, miután az esküt tett tanács-tagok kézfogásra az urszál elé vonulnak. 3. „Erős várunk nekünk.” Énekl: a gyermek-kar. 4. Szaval: Buchwald Béla theologus. 5. Himnusz. Énekl a gyülekezet. 6. Záróének: 245. dics. 10. v.

A hetipiacokon árusítók április 12-én, pénteken este fél hét órakor az Ipartestület-ben igen fontos értekezletet tartanak. Ezúton hívja fel az Ipartestület az érdekelteket, hogy az értekezleten minél nagyobb számban és pontosan megjelenjenek.

Jön: Az égő asszony. Jön: Or-gonavirágzás.

Terjessze a Hajdúföldet!

Karinthy Frigyes a Bikában elvesztette szerzői estje egész bevételét

(A Hajdúföld tudósítójától.)

A múlt szombaton este Karinthy Frigyes, az ismert magyar humo-rista szerzői estet tartott Debrecen-ben. Az estély után tisztelői banket-et rendeztek az Arany Bika üveg-termeben. A bankett után az i-ús-tris író észrevette, hogy a zsebéből hiányzik fekete bőrtárcája, melyet valószínűen vagy a szálló halljában, vagy az üvegtermében hagyhatott el.

A pénztárcában benne volt a szer-zői estnek egész bevétele, amely jó pár száz pengőre tehető. Ezenkívül több értékes és Karinthyra nézve nagy fontossággal bíró okmány, irás is volt a tárcában.

A rendőrség ezúton is felhívja a megtalálót, hogy a pénztárcát jut-tassa el a rendőrségre, bár a nyo-mozás is megindult, mert lehetsé-ges, hogy zsebtolvajlás történt.

Már a tradíció szelleme is kiváló helyet biztosít Debrecennek a revíziós küzdelemre

Lord Rothermere levele Debrecen város polgármesteréhez

(A Hajdúföld tudósítójától.)

Ismeretes, hogy Debrecen város február 9 én tartott közgyűlésén el-határozta, hogy Rothermere lordról a városban egy utcát fog elnevezni s ugyanekkor táviratilag üdvözölték a magyarbarát lordot, kifejezve a debreceni magyarság háláját is és kérve Magyarország igazságos ügyé-nek további hathatós támogatását. A táviratot azonnal elküldték Lon-donba a Daily Mail-hez, ahonnan 1929. április negyediki keltezéssel megérkezett lord Rothermere vála-sa, amelyet dr Väsáry Isván pol-gármesterhez címezett. A levél, a mely természetesen angol nyelven íródott, s melyet Jó István fordított le magyarra, szösz szerint a követke-zőket tartalmazza:

„Mélyen tisztelt Polgármester Ur!

Megkaptam február nyolcadiki le-velét, amely a törvényhatósági bi-zottság köszönetét tolmácsolja azo-kért a szolgálatokért, melyeket a magyar ügynek tettem s amelyben

arra kér, hogy támogatásomat a jö-vőben is tartsam fenn.

Magyarország legmagyarabb vá-rosának ezen megnyilatkozása na-gyon jól esett nekem. A történelem során a nagy veszedelmek idejében az Önök városa megdönthetetlen erő-ség volt, az a szikla, amely a jövő épülete számára biztos, szilárd ala-pot nyújtott.

Már csak a tradíció szelleme egy magában kiváló helyet biztosít Deb-recen számára a revíziós küzdelem-ben, ami lényegében nem más, mint egy újabb harc a szabadságért és függetlenségért.

Bizom benne, hogy ősi városuk ugyanazt a böccsességgel párosult lelkeseledést fogja tanusítani a jövő folyamán, mint amiről tanuságot tett a történeti múltban.

Én továbbra is kitartok és nagy örömmel szolgál azt tudni, hogy törvényhatóságuk teljes szívvel mel-lettem van. Kiváló tisztelettel:

Rothermere.“

Autós tanfolyam a faipari szak-iskolában. Autóvezetők részére gyorsjárátu motorkezelői tanfolyam rendezését vette tervébe a debreceni fa- és érpipari szakiskola igazgató-sága. Tájékozódás céljából kérjük az érdekelteket, hogy előjegyzés végett az igazgatóságnál (Debrecen, Széche-nyi-utca 2.) jelentkezzenek.

ANYAKÖNYVI HIREK

A debreceni anyakönyvi hivatal-nál az utolsó napokban a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Polgári Kálmán—Oláh Ara-nka, Kánya Lajos—Balla Margit, Gál Imre—Juhász Ilona.

Születések: dr. Farkas Aladár törvény-széki jegyző, leány Ilona, Szabó Albert gaz-dálkodó, fia Sándor, Molnár István lakatos, leány Julia, Tatár Sándor fm., fia Miklós, Kozma János közműves, fia János.

Halálozások: Beregszászi Ferenc r. kath. 30 éves, Pesti-u. 61. Csapó József ref. 31 éves, Agárdi-u. 11. Özv. Szilágyi Györgyné g. kath. 81 éves, Csapó-u. 71. Zuga Gyula g. kath. 62 éves, Békéscsaba. Biró István r. kath. 34 éves, Miskolc. Kozák Erzsébet r. kath. 9 éves, Hajdudorog. Czirák Klára ref. 16 hónapos, Kemény-u. 107.

Káromkodásért elítéltek egy bérautótulajdonost. Hoványi István bérautótulajdonos a napokban ven-déget vitt kocsiával a Berger-féle kocsmába. A vendég és a bérantó-tulajdonos között szóváltás keletke-zett a viteldij kifizetése miatt s a vita során Hoványi megbotránkoztatóan cáromkodott. A rendőrbíró 20 pengő pénzbüntetésre ítélte cáromkodásért a magáról megtekedező bérantó-tulajdonost.

Erőszakkal akarták elvinni apjukat sógornőjüktől. A debreceni kir. törvényszék Jenev Sándor büntető tanácsa szerdán tárgyalta Mogyorós Lajos és Mogyorós Jó-zsef derecskei gazdálkodók bün-ügyét. A múlt év decemberében a gazdálkodóknak tudomásukra juto t, hogy édes apjukkal, Mogyorós Im-rével, aki vejenél, Balogh Imréné-l hnz a meg magát öregségére — a vő rosszul bánt. A fiuk elmentek az apjukért s a vő házában Mogyorós Lajos felnyalabolta az öreget és ki-vitte az utca ajtón. Ez az elvitel nem ment olyan simán, mert a lakásban Mogyorós Juliánna és Borbély Zsu-zsanna meg akarták akadályozni az öreg mogyorós elszállítását, de őket a másik fiu, Mogyorós József ebben megakadályozta és a kezüket lefogta. Személyes szabadság megsértése miatt a törvényszék Mogyorós Jó-zsefet 40 pengő pénzbüntetésre ítélte, bájyját pedig felmentette a vád alól.

Halász László zongoraművész hangversenye a szezon méltó be-fejezése. Ma este 8 órakor a zene-iskolában tartandó hangversenyére már csak néhány jegy kapható a Méliuszban és este a pénztárnál.

Smack mester, a világ leg-erősebb sport atlétaja városunkba érkezik. Szenzációs előadásait szom-baton és vasárnap a Márkus-féle Városház nagy éttermében fogja megtartani.

Jön: Az égő asszony. Jön: Or-gonavirágzás.

A mozgósínházak közleményei:
Szerda—csütörtök:

VIGSZINHÁZ
Csak felnőtteknek!
Walter Kello világhírű operettje filmen
Főszerepben: Dina Gralla, Werner Fuotterer, Ralph Arthur Roberts
Makrancos komtesz
vidám történet a házasságekről, melyek nem az égben kötődnek 7 felvonásban. Kísérő:
Szürkek és barnák sportfilm, Pingulin mint teagorész bohózat.

APOLLO
Vigjátékattrakoló!
Főszerepben: Willy Fritsch, Suzy Vernon:
Hölgyválasz
vigjáték 3 felvonásban. Kísérők:
Ufa Híradó, Ceylon ismeretterjesztő, A hőrcsög, Tengerre Samu bohózat.
Előadások kezdete 6 és 8 órakor.

Előzetes jelentés:
Péntektől:
Apolló: Codleen Moore a főszerepben: Orgonavirágzás.

Szombat—vasárnap:
Uránia: Zoro és Huru-val: a Szerencsekerék. Megelőzi Az örültek hajója.

Tükkörgyártás, üvegcsiszolás, kirakatok tükközése, autók, autóbusz üvegezése Sipkovits, Sziv-utca 15. sz. Telefon 356.

Kocsordi Elemér: Balladák—Legendák műve megjelent. Kapható: Csáthy és Antalffy könyvkereskedésben, valamint a szabónél. Ára 3.50 pengő.

Székrekedésnél, emésztési zavaroknál, gyomorégésnél, vértódu-lásnál, fejfájásnál, álmatlanságnál, általános rosszullétnél igyunk reggel éhgyomorra 1 pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet.

Ugyvédi hír. Dr Pap Ignác ügyvéd irodáját Verböczi utca 4. sz. alatt megnyitotta.

Mutassa meg rossz fogát, műfogát VÁRY JÁNOS fogműtermében Darabos-utca 18. Kollégium mögött

A párisi Jean d'Arc ünnep. Párisból jelentik: Párisban április 12-én a vidéki városokban lezajló ünnepségek után nagyszabású ünnepséggel fogják megünnepelni Jean d'Arc születésének 500 éves évfordulóját. Az ünnepséget a Grand Parisban tartják a köztársasági elnök jelenlétében. Az ünnepségen 3000 statista vesz részt, valamint 200 lovas, akiknek legnagyobb részük tiszt a francia hadse-regben. Az ünnepségek során XV-ik századbeli tovgjátékokat rendeznek és korhű párisi népiünnepét is tartanak.

Jön: Az égő asszony. Jön: Or-gonavirágzás.

Padlólakkok
magas fényű, legkiválóbb minőségben, legszebb színekben, nagyon olcsón kapható:
STERN
festéküzletében,
Plac-utca 10. szám.
(Bikával szemben.)

— **Kisorsolták a magyarországi Józsviv Egyesület sorsjegyeit.** Most tartották meg a magyarországi Józsviv Egyesület sorsjegyeinek nyolcvanötödik — százharmincadik sorsolását. Az összesített sorsolás alkalmával kihúztak huszonhárom darab sorsjegyet 20.000, huszonhárom darabot 120.000, negyvenhat darabot 2000, kilencvenkét darabot 1000, kilencvenkét darabot 200, hatszázkilencven darabot 50, hétszáznyolcvankét darabot 20 — nem pengő, hanem korona nyeresémmel. Ezenkívül 385.411 darab sorsjegyet négy koronával törlesztésre kihuzottnak nyilváníttak.

— **Rádiók figyelmébe!** A rádióra vonatkozó mindennemű könyv, úgy bel-, mint külföldiek beszerezhetők Csáihy könyvkereskedésében, Piac-utca 8. sz.

— **A tavaszi díjat** kedvenc viselete lesz a kosztüm, amely nemrég támadt fel újra és azóta célszerűségével, csinoságával egyre jobban meghódította a női szíveket. Sokan is csináltatják a szép, izléses kosztümöket Laborfalvy Márkos Lujzánál, divatszalonjában, — Rákóczi-utca 41. — a hölgyek izlésének, egyéniségének, költségvetésének legjobban megfelelő tavaszi kosztümöket, kabátokat, ruhákat meglepően olcsón, úgy készítik, alakítják régiből is, hogy előnyösen és harmonikusan simuljanak az egész egyéniségükhöz.

Könyvesház

„KÉT RENAISSANCE“

A napokban jelent meg Szudy Elemér sajtófőnök új könyve „Két renaissance“ címen. Elgondolásában és célkitűzésében egyenes folytatása a „Trianon után Páris felé“ című nemrég megjelent könyvének. Mindkettő a latin szellem előtti hódolat s a szerző úgy látja, hogy Magyarországot régebbi korszakai (Anjouk, Mátyás stb.) egyenesen e szellem örökösévé teszik.

Nyilván új felfogása ez a magyar külföldi szellemi kapcsolatoknak, egészséges visszahatás bizonyos egyoldalú tendenciák ellen.

Ezt az új felfogást a szerző új szintézis alakjában viszi az olvasó elé. Talán először történik a magyar irodalomban kísérlet, az essay absztraktabb törekvéseit a novella konkrét szingazdagságával harmóniába hozni és egy könyv keretében egyesíteni.

A könyv bolti ára 4 pengő. Megrendelhető lapunk kiadóhivatalában és kapható minden könyvkereskedésben.

SZÍNHÁZ

Csokona-színház műsora:

Csütörtökön délután 3-kor ifjúsági előadás: **Tüzek az éjszakában.** Kardoss Géza fellépése.

Csütörtök este D) bérletben: **Tavaszi.** Pénteken bérletszűnetben tisztviselő-est. **Tüzek az éjszakában.** Kardoss Géza fellépése.

Szombaton bérletszűnetben tisztviselő-est: **Párisi divat.**

Vasárnap délután fél 4-kor mérsékelt árral: **Tavaszi.**

Timár Ila

Chicágói hercegnő ruháinak készítője. Elegáns köpenyt, ruhát vállal szolid áron

Kovács Nővérek Péterfia-u. 11.

A színházi iroda hírei:

Ma, csütörtökön délután 3 órakor ifjúsági előadásul:

TÜZEK AZ ÉJSZAKÁBAN

Kardoss Géza főszereplésével. — A mozinál is olcsóbb jegyek. 20 filléres állótól a legdrágább 1 P 60 filléres helyig korlátolt számban 10—12-ig és 2—3 óra között válthatók!

Ma, csütörtökön este D) bérletben a nagysikerű Strauss-operett:

TAVASZ

szerepel műsoron, Kováts Terus, Ferenczy Marian, Halasiné, M. Barna Anci, Tihanyi Jutka, Unger, Antók, Tamás, Misoga, Sugár és Szigeti Jenő fellépésével. — **Kacagó-est!**

Holnap, pénteken félárú tisztviselő-est keretében:

TÜZEK AZ ÉJSZAKÁBAN.

Kedvezményes utalványok a színházi irodában kaphatók. — Tömeges jegyelővétel! Siessen a pénztárhoz!

Szombaton este ugyancsak félárú Tisztviselő-est lesz. Szinre kerül a hatalmas sikert aratott:

PÁRISI DIVAT

Lajthay—Békffy slágeroperettje. Ezuttal a női főszerepben a máris közkezdvelt M. Barna Anci lép fel.

Vasárnap délután fél 4-kor mérsékelt árral:

TAVASZ.

Kováts Terus mint szobalány, Unger mint kicsapongó ügyvéd, Antók, mint szerelmes ügyvédbojtar elsőrangúak. Barna Anci, Tihanyi Jutka, Sugár, Tamás alakításai páratlanok. Halasiné az erősebb anyós megszemélyesítője utólérhetetlen. Végül Misoga mint édeskés pincér és Szigeti Jenő — Jeromos bácsi alakítói kapnak esténként sok tapsot. Ferenczy Marian tüzes bárónéja gracióz, sikkes, hatásos. Jegyek már várhatóak!

Dollárkirálynő. Fall Leo örökbesű, népszerű zenéjű nagy operettjét vasárnap este eleveníti fel a színház. Remete főrendező és Szathmáry karnagy vezetése mellett.

KOVÁCS KATÓ,

a budapesti Városi Színház prima donnája vendégszereplésével, aki a címszerepben fogja bemutatni ének- és játékkészségét a debreceni publikumnak. A jó hírnévnek örvendő művésznő fellépését városzerte élték érdeklődés előzi meg, amit a tömeges jegyvásárlás is bizonyít. Kovács Kató a fővárosban már több operettet vitt sikerre és az ottani sajtó egyöntetű elismerését vívta ki magának. — Mellette Kovács Terus és Ferenczy Marian, valamint Halasiné játsszák a női vezetőszerpeket. A férfiak közül Unger, Antók, Tamás, Misoga és Sugár egy-egy kitűnő alakítással járulnak hozzá a

DOLLÁRKIRÁLYNŐ

röprizének sikeréhez.

TESTEDZÉS

A DEAC atlétikai versenye

A DEAC április 14-én, vasárnap délután rendezi meg atlétikai versenyt. A délután félháromórai kezdettel rendezendő atlétikai versenyen elődöntésre kerül a kerület 15 km-es síkfutó bajnokság is, amely versenyen a kerület legjobb távfutói találkoznak. A versenyszámok sorrendje: Távolugrás senioroknak, 100 m-es síkfutás senioroknak, 200 m-es síkfutás senioroknak, előfutások. Magasugrás senioroknak és ifjúsági kezdőknek, 200 m-es senioroknak, síkfutás döntő, 200 m-es síkfutás, ifjúsági előfutások, diszkoszvetés senioroknak, 200 m-es ifjúsági döntő, 4x100 m-es senior stafétafutás, súlydobás senior kezdőknek, 100—200—300—400 m-es statétafutás ifjúsági, 400 m-es síkfutás senior kezdőknek, gerelyvetés senioroknak, 800 m-es síkfutás senioroknak, 1000 m-es síkfutás ifjúsági. Benevezni a helyszínen lehet.

MINDENT

nem tehetünk a kirakatokba, de az alábbiakban közöljük rendkívül olcsó, tájékoztató árainkat

Saját készítésű koverko felöltő P 68-tól
Mindennapi viselésre tartós szövét öltöny . . . . . P 36-tól
Sötétkék kamgarn öltöny . . P 45-től
Férfi sport öltöny rövid vagy hosszú nadrággal . . . . . P 44-től
Férfi sport nadrág . . . . . P 13-tól
14—16 éves fiuknak való öltöny P 32-től
8—10 éves fiuknak való ruha P 14-től

Cégünk csak valóságot hirdet, tessék erről vételkényszer nélkül meggyőződni!

Cégünket kérjük nem össze téveszteni! Férfi fiuruha nagyruházunk a

Bika-szálló

épületében van.

Magyar Ruháipar

Debrecen legnagyobb férfi, fiuruha áruháza

Közgazdaság

Terményárak

A debreceni piacon ma a következő terményárak alakultak ki. Buza 25.50—24.50. Rozs 23.00—21.00. Arpa 28.50—27.00. Zab 27.00—26.00. Tengeri 29.00—28.50. Lucerna 17.00—15.00. Széna 16.00—10.00. Lóhere 15.00—13.50. Bükköny 12.50—10.00. Szalma 3.00—2.50. Répa cukor 4.50—4.00. Répa takarmány 3.30—3.00. Tengeri szár kényje 10—8 fillér. Vető bükköny 40.00—30.00. Lucerna mag 180.00—160.00.

VASAROK JEGYZEKE

Április 11-én. Edelény, Kaposszekcső, Lajosmáry, Pápateszér, Tab (sertésvásár nincsen). Állatvásár: Mezőkevesd.
Április 12-én. Mindszent, Nagyharsány, Rácalmás, Szentlőrinc. Sertés- és kirakodóvásár; Buj, Marha- és kirakodóvásár; Szentgyörgyvölgy.
Április 13-án. Kirakodóvásár: Mindszent.
Április 14-én. Alsónémedi, Cegléd, Kistelek, Szőreg. Törökszentmiklós. Állatvásár: Ráckeve.

Tanuló

négy középiskolával felvétetik a Hajdúföld nyomdájában,

József kir. herceg-utca 16.

Hirdessen a Hajdúföldben

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szóig 30 fillér és egyszerre három reggeli lapban jelenik meg.

Vastagabb betűkkel szedett szavak duplán számíthatnak. — Üzleti hirdetések más tarifa alá esnek.

Apróhirdetésekre felvilágosítást a 3—48. telefonszám ad.

LEVELÉZÉS

„Barackvirág” jellegre levél van a kiadóban.

Allandó
jellegre 5 levél, Iparos jellegre 2 levél, Előmenetel, Megbízható, Ritka alkalom, Merkur, Jó munkakerő, Fajbaromii, Officia d'Academie, Béla, Elevátor, Szeretném, ha szeretnének, Az élet komoly, Földbirtokos jellegre szintén levél van a kiadóban.

HÁZASSÁG

Házasságokat közveit ügynokség. — Batthyány utca 13., az udvarban. Allandóan több parti előjegyezve. 5734

KIADÓ LAKÁS

Különbejárati
utcai butorozott szoba kiadó. Varródnak is alkalmas. Szent Anna 34. 709

Butorozott
szoba konyhahasználattal házaspárnak kiadó. Bethlen 3. 713

Kiadó
azonnal gyermekteleneknek szép pincészoza, konyha. — Teleki 27. 708

Butorozott
utcai szoba központban május elsejére kiadó. Helyes 6. 711

Kiadó
csinos utcai szoba, konyha, kamara, villanyvilágítással. Nyugati u. 34. 714

TŐZSDE

A pengő Zürichben 90.55

Budapest 90.55, Berlin 123.16, Newyork 519.45, London 2521.25, Páris 20.30, Milano 27.17, Prága 15.37 és egyegyed, Belgrád 9.12 és fél, Bukarest 3.08 és fél, Bécs 72.95, Amsterdam 208.42.

Valuta- és érmeárfolyamok.

A valutapiac tájékoztató árfolyamai a következők: Egy angol font 27.75—27.90, száz belga 79.55—79.85, száz cseh korona 16.92—17, száz franci frank 22.40—22.60, száz hollandi forint 229.65—230.65, száz lengyel zloty 64.15—64.45, száz lei 3.37—3.41, száz líra 29.85—30.10, száz német márka 135.80—136.30, száz osztrák schilling 80.37—80.72, száz svájci frank 110.25—110.65 pengő. — A nemesfém piacon a magánforgalomban a husz koronás aranyat 23.10—23.30, az ezüst egykoronást 0.42—0.44, a forintost 1.14—1.18, az ötkoronást 2.18—2.28 pengővel jegyezték.

Gabonátözsde.

A készrapiácban a májusi búzát 25.74, az októberi búzát 26.80, a májusi rozst 23.50, az októberi rozst 24.32, a júliusi tengerit 28.44 pengőre értékelték.

A készrapiácban a csekély külföldi érdeklődés és a málmok tartózkodása miatt a forgalom vontatottan indult. Ezt a vontatottságot azzal magyarázzák, hogy a gabonabehozatalra szoruló szomszédos államok a házárulás megindulásával most kapják meg a régebben lekötött árut, amint azonban ez a készlet kimerül, kénytelenek esznek újból vásárlásba bocsátkozni. A tőzsdei oldalon a tiszavidéki búzát 25.70—26.55, az egyéb származású búzát 25.30—26.30 pengővel jegyezték felsúly szerint. A rozs névleges ára budapesti paritásban 23.10—23.20 pengő.

A takarmányek piacán a kereslet meglehetősen és bár drágább árakat is kínálnak egyes takarmányekért, áru mégsem került a piacra. A zabot 25.75—26.40, a tengerit 28—29.50, a takarmányárpát 26.15—26.70 pengővel jegyzik.

Kiadó
szoba, konyha, kamara, előszoba 300 kvadrát földdel, modern új lakás, tü-érkaszányával szemben, villamos megállónál: Csapókeret Érdeklődni Szász Török Bálint 24 5731

Különbejárati
elegánsan butorozott utcai szoba fürdőszoba használattal 1—2 ur részére kiadó. Simonffy utca 38. 5735

Butorozott
szoba egy urnak jutányosan kiadó. Nyil utca 116. 2436

Szép
2 szobás lakás mellékkellyiséggel kiadó május 1-re Batthyányi utca 13., emelet, d. u. 4—5-ig. 705

Egy
szép szoba kiadó idősebb párnák. Wesselényi utca 93. 5718

Kiadó
utca, lakás, 3 szoba, előszoba, mellékkellyiséggel május 1-re. Zngó-utca 8. Értekezni Vörösmarty utca 10. 5728

Kényelmes
butorozott szoba kiadó. Kálvintér 13, III. em. 2. 706

Különbejárati
egymásbanyító két szép utcai szoba rendelkeznek, irodánat május 1-re kiadó Batthyányi utca 13. emelet, d. u. 4—5-ig. 704

Kiadó
Árpádtéren egy szép szoba, konyha, spájz, villany, vízvezetékekkel. Értekezni Vojth fűszerkereskedőnél, Árpádtéren. 691

Azonnal
beköltözhető két szoba, konyha. Vargakert, Legányi-utca 37. 678

LAKÁS KERESLET

Magános
esendős, rendes tiszta lakást keresek augusztusra, egy szoba, konyha modern lakást. Mosókonyha, pince, padlás nem használtatik. — Cim a kiadóban. 2458

Két
szobás, előszobás, lehetőleg fürdőszobás lakást május 1-re keresek. Ajánlatok a kiadóba. 5685

Keresek
2 vagy 3 szobás, komfortos lakást azonnali beköltözésre. Értesítéseket Zsilmekey Sándor százados, vámorke-releti parancsnokság címre kérek. 685

KERESLET

3000—4000
pengővel társat keresek sürgősen. Ajánlatot „Péncbiztosítva” jellegre a kiadóba. 5748

Kefegyár
Szoboszlói ut, keres kutyák részére naponta egy vödör moslőket. 6742

Keresek
oly 50—60 éves nőt, akit háztartásom vezetéséért teljes ellátásban és havi 10 pengő fizetésbe részesítenék. Cim Bökönyi István, Homokkert, Óvoda u. 18. 2460

Kérem
azon nőt, ki a csütörtöki debreceni lapokban és a vasárnapiban hirdette, hogy férjhezmenne berendezéssel és későbbi örökséggel, levelet átvenni a Debreceni Független Újság kiadóhivatalában. „Boldog lennék” jellegre. 5729

Keresek
500 pengő kölcsönt egy évre, fedezet ingatlan — Cim a kiadóban. 5724

Kerti lóca
és 6 drb faültésű vaslábu széket megvételre keresek. Apafi utca 20. 2383

Intelligens
lakótársul keresek szobámba. József kir. herceg-utca 30. sz., 3. ajtó. Értekezni vasárnap délelőtt 12-ig. 686

ÜZLETEK

Fodrásztermek
férfi és külön női, szépen berendezve, az újonnan általalkított Margit-fürdőben bérbeadó. Pályázó a nőifodrászatban kiválóan képzett kell hogy legyen. Érdeklődni lehet a fürdőtelepen az Igazgatóságnál. 7554

Kiadó
nyolc darab jószágra istálló, kamara, esetleg garáznak. József kir. herceg-utca 44. 680

JÖMENETELŰ
étkezdé felszereléssel csatládli okok miatt eladó. Cim a kiadóban.

Szálloda.
vendéglő kávéház vagy pensionnak kiadó Hajdúszoboszlón, gyógyfürdő előtt. Értekezni lehet Rákóczi u. 5. szám. 5512

Üzlethelyiség
hentes vagy fűszerüzletnek lakással kiadó. K shegyesi ut 17. 5720

Üzlethelyiségnek
vagy raktárnak megfelelő helyiség május elsejére kiadó. Értekezni háztulajdonosnál, Simonffy utca 24. 5723

ELHELYEZKEDÉS

Kiutófiu
fiatal, megbízható azonnalra felvétetik. Hungária, Hunyadi utca 11. 5751

Egy
vagy két jó tex munkás állandó munkára felvétetik. Nagy Lajos cipésműhelybe, Hajdúhadház, Hunyadi u. 4. 5743

Szikvizgyárba
töltőfiu felvétetik. Homok u. 140. 5737

Kocsis
felvétetik elsejére. József kir. herceg u. 12. sz. 5732

Szoptató
dadának ajánlkozik azonnalra csekély fizetésre. Magos utca 13., pincelakás. 2445

Majorost
keresek azonnalra. Baross utca 15. Kovács. 2441

Solfőri
állást keresek azonnali belépésre. Cim: Aron Béla, Polgár. 2446

Kiutófiu
felvétetik Galambos cukrászda, Kossuth u. 11. 2438

Gyakorlott
ragasztó felvétetik Grünwald, Darabos u. 7. 2437

Solfőri
állást keresek azonnali belépésre. Cim: Kovács István, Polgár. 2447

Gyermekszertető
leányt keresek tizenötödikére könnyebb munkákkal. Gärtner, Aczél u. 9. 5691

Házmesternek
felveszek magános asszonyt aki takarítást vállal. Darabos utca 40. 698

Allandó
munkára gyakorlott fehérnemű varró felvétetik. — Fenyő Sándornénál, Piac utca 26-b. 5559

Tanulót
felvesz Huray irógépüzeme, Erzsébet utca 50. Hunyadi sark. 677

Intelligens
jó családból való 14—16 éves leányka mellé. Dr. Balogné, Rákóczi u. 10. 687

Lakatos
tanulók magas fizetéssel felvétetnek Szalkay László és Társainál, Kazinczy 2. 2383

Ügyes
gyakorlott kiszolgálónő felvétetik. Hatvani ut 11. sz., cukrászda. 682

Kiutófiu
felveszünk. Timár u. 52., fűszerüzlet. 683

Inas-házaspár
feleség kitünő főzőnő ajánlkozzon, Kossuth 23. 1-től. 2236

Jövedelmező
mellékfoglalkozás Társadalmi és jó családi összeköttetésekkel bíró urak, esetleg hölgyek, tökéletesítés nélkül szolid, jól jövedelmező mellékkeresetre tohetnek szert egy helyben, mint vidéken. Érdeklődésck „Tisztes kereset” jellegre a lap kiadóhivatalába kéretnek. 636

Intelligens
két középi kolas árva urileány ajánlkozik üzletbe, cukrászdaiba kiszolgálóleánynak vagy öreg, uri házaspár mellé kisegítőnek igen szerény feltételek mellett. Ajánlatokat a Hajdúföld kiadóhivatalába kérek „Megbízható” jellegre.

Asztalos
tanoncok t fizetéssel vagy elátásra felveszek. Épület munka készen kapható Reszegi, Nyulasbarak.

AJÁNLAT

Mérték
szerint elsőrendű cipőket, javításokat jutányosan, ízletesen készítek. Rískó cipész. Nyil u. 70. 9000

Elsőrangu
som, dunsztos cukor házi befőtt kapható. Piac 59. — Földszint. Telefon 10-42. 5755

Traktorral
szántást vállalom. Árpádtér 5. sz. 5749

Kóser
löntői turó, naponta friss svájci emmentáli sajt, kóser szappan, kóser bor, rizling, kitünő minőség, literje 1—pengő Kupfer fűszeresnél. József királyi herceg utca. 5730

Tennisz
(Racket) hurok nagy választékban kapható Schmidt hangszerüzletében. 5738

Kóser
teavaj 5.50, kóser tehénturó 1.— Farkasnál, Pásti utca 6. 5741

Gleditschia
előkerítésnek legpraktikusabb, száza három pengő és oltott pöszméte darabja 30 fillér. József kir. herceg u. 12. 5733

Uri lányokat
legrövidebb idő alatt tanítok szabni-varrni. Csendesniódivatszalon, Rákóczi 7. 692

Burgonya
nyári róza és másfajta házhoz szállítva. Vár utca 7. Telefon 4-43. 703

Tennisz
rakettek hurozása, javítása szakszerűen Tanczer hangszerkészítmél. Batthyány-u. 6. szám. 5358-a

Börkeztük
kizárólag saját gyártmányuk, legcsöbör árban szerkezhetők be: Női glassé keztük párja 7.— pengő. Női nappa keztük párja 8.— P. Női nappa keztük. csattos, párja 9.— P. Női mosó keztük párja 8.50 —10.— P. Női valódi özbörkeztük párja 10.50 P. Férfi glassé keztük párja 8.— P. Férfi nappa keztük párja 9.— P. Férfi nappa keztük, csattos, párja 10.— P. Férfi mosóbör keztük párja 10.— P. Férfi valódi szarvasbör keztük párja 12.— P. Autó, hajtó és lovagló keztük mérték után vállalom. Kossuth 58. keresztépület. 487

Fajborok
saját termései édes magasfokú és új literenként is napi áron. Arany János utca 30. Rácz Gyula utca 2. délután 3-6-ig mindennap.

Legelőszőlő
tízélfőnyag, szagtalan kő- és salakmentes **Berontel szén**, mely a borsodi szénnek között legjobb házi tüzelésre. Kapható Gabányi Sándor utóda cégnél házhoz szállítva is. Csapó-utca 28., telefon 4-49.

Törlesztés
és váltókölcson t föld és építkezésekre, házigaználóknak legelőszőlőben folyó-sít Blener Imre bankháza. Piac-utca 77., kápubejárattal szemben. 562

Két
fajkocát feles tartásra kiadók. Bethlen utca 37. 641

Gallértisztítás
tükörfénnel 8 fillér. Libány, Péterfia u. 4. —

Cépszur
endizést, gombáthuzást Fe-nyő Sándorné fehérnemű és iparművészeti szalonjában, Piac utca 26-b. 5560

Gleditschia
elő kerítésnek legjobb, 4 éves, szépen fejlett példányok, száza 3 pengő. 5598

Bőrkeztük
legelőszőlő bevásárlási for-rása keztyűzem, javításo-kat vállalom. Kossuth 58., keresztpület. 646

Ingeket
férfi és női és minden-umű fehérneműt, ágyhu-zakokat mérék után ké-szíték és javítást is váll-alok 50 fillértől feljebb, ingek 80 fillértől 2 jpen-gőig. Belényesné Dara-bos u. 53. negyedik ajtó.

Kötő
ebédet kap 80 fillérért új éttermemben. Csige Er-zsébet, Bercsenyi 4.

Arpa
vetőmag, cukorrépa és nád kapható a városi szikgáti gazdaságban. — Telefon 2-97.

Modelkalapok
nagy választékban, alakítá-sok jutányos árért. Tanuló-leány felvétetik. Fülöp Eta, Péterfia 14. 5719

VÉTEL

Jó karban
levő 5-10 kg-os mérleget veszek. Kohn, Simonffy 18. 5746

ELADÁS

3 lámpás
rádió teljes felszereléssel eladó. Cim a kiadóban. 5740

42 drb
kettő éves mangalica koca eladó. Szilvássy ny. őrnagy Nádudvar. 569

Zongora
rövid, eladó, egy bérbeadó. Székely u. 15. 712

Házak, házhelyek!

A Monostorpályi uton, a gróf Vécsey utcában, Tégláskert Basi halo n- és Létai-utcában n, a Boldogfalvai kecsen Borzsovay-utcában többrendbeli házhelyek, szőlők, gyümölcsös és régi lakóházak, melyek a mi tulajdonunkat képezik elad.k.

A gróf Vécsey-utcában, Monostorpályi-uton és Basahalom-utcában ezen házhelyekre az 1 szoba, konyha, kamarás új téglapületek építését is megkezdettük.

Ezen házhelyek, parcellák, régi, valamint új épületek kedvező áron és részletfizetési kedvezményel megszerezhetők.

Mindenre kiterjedő felvilágosítást a **Tiszántuli Mezőgazdasági Hitelintézet rt.** ad. Kossuth-utca 8

Szoboszóló	Szép
gyógyfürdőbe alkalmas üve-gesztett fehér sötétm. cu-korka árusító bódé eladó. Piac 59. Földszint. 5756	keményfaháló olcsón eladó. Honvéd utca 7. Ugyanott asztalos tanuló felvétetik. 5649
Divány fekvéshez szétszedhető szerkezetel Merktől el-adó. Rákóczi utca 65. 683	Fürdőkád horganylemezből, lisztes láda, pénzszekrény eladó. Cim a kiadóban. 632

Két éves,
gyökerez, szépen fejlett Rizling szőlővesző ezren-ként negyvennyolc pengő-ért eladó. Hegedűs Béla, Timár u. 5. 696

Modern
komfortos 2 szobás lakás kiadó. Csapó utca 59. 693

Eladó
kötő tyúk, asztal-tüzhely, fürdőkád. Széchenyi ut 16. 695

9 12-es
használt fényképezőgép el-adó. Cim a kiadóban.

Nőruhák,
férfi ruhák, kabátok, cipők, könyvek, antikbutorok, tülk-rök eladók. Szent Anna 34. 603

Zongora.
Sterchauner-féle, sima hu-ros, jutányosan eladó. Te-leki-utca 34. 5508-d

Magánjáró
gőzcséplő garnitúra előnyös fizetési feltételekkel eladó. Tiszántuli Mezőgazdasági Hitelintézet, Kossuth utca 8. 654

7,500 pengőért
4 lakásos egyszerű ház, be-költözéssel eladó, villany, víz bevezetve, szőlőlugas és termő gyümölcsfák, kertésői. Kar u. 36. 634

Házhely
uri negyedben, Ujkert Je-rikó-utca 42. sz. a két da-rab sűrűsően eladó. Érte-kezhetni a városi árvaszék-nél, közgyámnál. 648

Eladó
hátt Német utca végén 47., Nyilastelep, kedvezményes fizetés, Kovács Feerné. 662

Házat
keresek a belvárosban hely-és ármegjelöléssel. Cim a kiadóhivatalban. 699

Allandó
lakásra alkalmas nyaraló, szőlővel, gyümölcsösökkel — Eocska-kertben eladó. Er-tekezni: Király utca 5., házmester. 629

István-ut
14. számú három szobás családiház az azonnali beköltözéssel, bekerített gyümöl-csöskerttel, istállóval jutá-nyos áron eladó. 5721

Konyhakertnek
bérbe vagy vásárlásra kiadó föld. Bözörményi ut 22. 644

Eladó
ház szabad forgalomba, be-költözhető lakással, Ho-mok-utca 2. Hadházi-utca 17. 690

Apróhirdetésekre, előfizetésekre minden felvilágosítást telefonon a

348. szám ad.

INGATLAN

Lucerna,
hibátlan, 25 mázsányi eladó a Kabai határban. köuthoz közel, préselve is szállít-ható lenne, 16 pengő má-zsája. Bővebbet Igaz Pálné, Békés címen. 652

Zongora,
rövid, eladó. Széchenyi u. 15. sz. 685

Eladó
teljes garnitúra kerégyártó szerszám, 2 drb gyalupad Horváth Sándornál Ujlétán. Érdeklődni lehet Csillag ut-ca 40. szám. 702

Eladó
egy pár 16 hónapos fajtisza dakszikutya, kitűnő pat-kányirtók. Rásó Albert vad-őr, Nádudvar. 688

Eladó
Hoffer és Schrantz gőztul-hevítő magánjáró eszplő-garnitúra 12 éves. Egy da-rab Stock motor szántókeke és egy darab 55-60 H. Wohauka nyersolajmotor. Mindenik kitűnő állapotban, teljesen felszerelve. Hajdu-bözörményben, ifj. Kerék-gyártó István malmában. 608

Ujlétai
saját termései fajboraim li-terenként is állandóan kap-hatók. Széchenyi utca 45. Tóby. 599

2 puld,
2 ugorkás hordó, 2 kályha eladó. József kir. hereg u. 39. sz. 5727

Egy
fiatal Dobermann kutya el-adó. Fazekas Mihály u. 9. 5715

Egy drb.
diszoklevéllel és egedély-lyel ellátott tarka bika el-adó Ferenc Benjáminnál Püspökládayban. 5726

Mosógép,
facsarógép, függönyök, sza-longarnitúra szekrények, mosdó márványlapok el-adók. Thaly Kálmán-utca 14. szám. 612

Vereshagyma,
pereszelyem, sárgarépa, — dughagyma és alma na-gyobb mennyiségben eladó Fazekas Gábornál Hajdu-bözörményben, Petőfi tér 1318. szám.

Eladó
elkötözés miatt kis sza-longarnitúra, márvány-lapos mosdó, konyhabuto-rok, függönyök, képek, képekrettek. Timár 50 647

Kiadó
egy hold körülkerített jó föld azonnal beköltözhető 2 szobás jó lakással a vágó lid mellett Bihari telepen, villamos megállóhoz közel. Értekezhetni Gazdák Bank-já, Kossuth utca. 2454

Eladó
a Mester utca végén a so-rompó mellett két szoba, konyha és nagy zárt veren-dás — új kis ház. Értekez-hetni Gazdák Bankja, Kos-suth utca. 2453

Diófa utca 19.
szőlő gyümölcsösökkel ha-szonbérbe vagy felesbe ki-adó. Cim: Péterfia 78. 710

Eladó
egy házhely a Woláika-te-lepen. Értekezni lehet Var-gakert, Keleti sor 23. 2459

Eladó
egy házhely a Mester utcai sorompónál vasöntőde mel-lett. Értekezhetni Gazdák Bankja, Kossuth utca. 2455

Eladó
vágóhídi villamos megálló mellett Bihari telepen több házhely részletre is. Érte-kezhetni Gazdák Bankja, Kossuth utca. 2451

Családi
ház négy szobás modern, világos. Maróthy utca 7. szám alatt bérbeadó. Érte-kezés Benkő főügyésznel Vármegyházán. 2463

Házhelyek
kedvező fekvéssel eladók. Monostorpályi ut 46. Érte-kezni Baross 15. 2440

Családi ház
eladó, konyhakert kiadó. — Csapókert. Kisfaludy 37. szám. 2442

5 hold
prima fekete szántóföld város szélén eladó. Kossuth utca 59. 647

Keresek
város közelében 50-60 kat. hold feketeföldes, tanyás haszonbérletet. — Ajánlat Kossuth u. 36. sz., utcai la-kásban. 671

Házhelynek
háromszáz négy szögöl jó szőlő-kerítéssel eladó. — Szabó Kálmán utca 45. 668

Nagyerdő
alatt csöszházhoz közel há-rom villatelek eladó. Érte-kezni: Hadházi utca 26/a. kertészetben. 658

VEGYES

Elvesztettem
9-ikén, kedden a barom-vásárlóban a pénztárcám, — bennelevő 350 pengővel és egy Horváth Sándor névre szóló kincstári okirattal. — Kérjük a zivés megtalálót a rendőrségre szolgáltatassa be, hol jutalomban részesül. 2450

Elveszett
Danzinger Lajos névvel el-látva egy barna fedelű be-vásárlási könyv a Teleki u. elejétől a közepéig. Becsü-letes megtaláló Homok utca 140. szám alá hozza el, hol illő jutalomban részesül. 5736

Páratlanul olcsó
alkalmi árakon szerezheti be szükségleteit az Ingó-sádközvetítőben. Nagyon szép ebédők, hálók, kony-hakredencek már 45 pengő-től, magános agyak, szek-rények, Schöber-ágyak, — asztalok, házi és bőrvarró-gépek, vitrinek, facsilárok, kandelaberek, művészi fest-mények, képek, kijátszott hegedűk, citerák, cimbal-mok, női szalonokba és fodrász - műhelyekbe való nagy tükrök, házi és üzleti légszekrények és minden-féle ingóságok. Ha bármit venni akar, tekintse meg mindenekelőtt üzletünket, raktárainkat! 2401

Értesítem
a t. lisztvásárló közönséget, hogy Csapó utca 18. szám alatti István-malmi lisztle-rakotát átvettem, ahol a ki-váló minőségű István-mal-mi lisztekben kívül egyéb élelmiszereket, fűszert és az elismert jöminőségű Ga-lamb-féle házikenyeret, — szombati kalácsot és süte-ményt állandóan raktáron tartok. — Megrendeléseket házhoz szállítok. Telefon: 783. Tisztelettel Schwartz Mór. 5705

Paneth-bodegában
virtslí 18 f., kolbász kilo-gramja 2 P 80 f., szalámi 3 P 60 f. és 5 pengő. 5595

Szabóműhelyemet
áthelyeztem Piac- utca 77. alá, II. udvar, félemelet jobbra. Elsőrendű munkával készíték ötlönyöket, felöl-letket olcsó árakért. Tisztí-tást, vasalást elfogadok. Szőnyi urisabó. 545

S e m m i t

sem mond az ár, ha nincs mellette az áru, ezért nem hirdetünk á r a k a t, de

m i n d e n t

szívesen megmutatunk Ön-nek, ha áruházunkba befá-rad! -- Személyzetünknek meg van tiltva a rábeszélés és így nyugodtan meggyő-ződhetik róla, hogy férfi-, fiu- és gyermek ruháink izlésesek, jók és olcsók!

Alföldi Ruhaközpont
Ferenc József-ut 51.